

รายอหมอแน

เรื่องโดย ปราณีย์ ทองธรรมชาติ

ภาพประกอบโดย สุขเกษม จารงค์

รายขอแนว

เรื่องโดย ปราณีย์ ทองธรรมชาติ

ภาพประกอบโดย สุภเกษม จารรงค์

รายชื่อขอแน

เหมาะสำหรับเด็กและเยาวชนอายุ 12-15 ปี
เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ 978-974-9985-82-3
พิมพ์ครั้งแรก มีนาคม 2550
จำนวน 3,000 เล่ม ราคา 100 บาท
เรื่องโดย ปราณี ทองธรรมชาติ
ภาพประกอบโดย สุขเกษม จารรงค์

เจ้าของ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้
สังกัดสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

ส่วนบริการ อาคารเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 8 Dazzle Zone
โทรศัพท์ 0-2257-4300 โทรสาร 0-2257-4300 ต่อ 125
ส่วนสำนักงาน 999/9 อาคารสำนักงานเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 17 ถนนพระราม 1
โทรศัพท์ 0-2264-5963-65 โทรสาร 0-2264-5966

- คณะบรรณาธิการอำนวยการ ดร.สิริกกร มณีรินทร์ นางทัศนีย์ วงศ์พิเศษกุล
นางสาวเจียดฉัตรโฉม ปรีพจน์พจนพิสุทธิ์ นายวัฒน์ชัย วินิจจะกุล นางสาวนันทนา เจริญภักดี
- คณะบรรณาธิการดำเนินงาน ผศ. ดร.ชลภัสส์ วงษ์ประเสริฐ รศ.สุกัญญา สุขฉายา
นายเรืองศักดิ์ ปิ่นประทีป นายณัฐพร ศรีมุกด์
- ผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาคณะบรรณาธิการ ศ.สุวิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์
รศ.ประพนธ์ เรืองณรงค์

- จัดทำโดย แผนก Commercial Publishing บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชซิ่ง จำกัด (มหาชน)
 - สำนักงาน บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชซิ่ง จำกัด (มหาชน)
65/101-103 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170
โทรศัพท์ 0-2422-9999 ต่อ 4174 โทรสาร 0-2422-9999 ต่อ 4185
- แยกสีและพิมพ์ที่ สายธุรกิจโรงพิมพ์ บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชซิ่ง จำกัด (มหาชน)
65/16 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170
โทรศัพท์ 0-2422-9000, 0-2882-1010 โทรสาร 0-2433-2742, 0-2434-1385
- จัดจำหน่ายโดย บริษัทอมรินทร์บุ๊กเซ็นเตอร์ จำกัด 65/60-62 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170 โทรศัพท์ 0-2423-9999 โทรสาร 0-2434-1382, 0-2434-1384, 0-2882-2255

คำนำ

ในการจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ภูมิภาคต้นแบบแต่ละภาคนั้น สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park) ได้มีการเตรียมการคู่ขนานกันไปทั้งด้านกายภาพและเนื้อหาสาระ กล่าวคือ ในระหว่างที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำลังปรับปรุงหรือก่อสร้างอาคารสถานที่สำหรับห้องสมุดมีชีวิตในรูปแบบอุทยานการเรียนรู้ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ก็ประชุมหารือกับบุคลากรในท้องถิ่นและร่วมกันคัดเลือกหนังสือ ดนตรี และกิจกรรมต่างๆ ไปพร้อมกัน เพื่อเตรียมการด้านหนังสือและสื่อต่างๆ ซึ่งถือเสมือนเป็นจิตวิญญาณของห้องสมุด

ครั้งหนึ่ง ในการประชุมที่สถาบันทักษิณคดีศึกษา ซึ่งจัดขึ้นเพื่อหารือร่วมกับเทศบาลนครยะลา และนักวิชาการจากสถาบันฯ อาจารย์นิคและ ระเบิดอารมณ์ ได้เสนอความคิดว่า ห้องถิ่นแต่ละแห่งมีนิทานพื้นบ้านที่เล่าขานสืบทอดกันมายาวนาน และนิทานบางเรื่องในภาคใต้ค่อนข้างคล้ายคลึงกับนิทานในภาคอื่นๆ ด้วย ดังนั้นหากสำนักงานอุทยานการเรียนรู้จะช่วยถ่ายทอดงานของนักวิชาการท้องถิ่นที่ศึกษาเรื่องราวของนิทานพื้นบ้านอยู่แล้วก็จะเป็นการเพิ่มปริมาณหนังสือเด็กและเยาวชนที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับท้องถิ่นให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้คนในท้องถิ่นต่างๆ ทั่วภูมิภาคทั่วประเทศ

นิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องเล่าที่มีทั้งสาระ ความสนุกสนาน และจินตนาการ สืบทอดกันมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นอันล้ำลึก มีความหมายต่อการเชื่อมโยงวิถีชีวิต วัฒนธรรม และการดำรงอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับธรรมชาติ แม้จะเป็นเรื่องเล่าเฉพาะของชุมชนหรือท้องถิ่น แต่สาระที่แฝงอยู่ในเนื้อหาเรื่องราวของนิทานนั้นคือคติสอนใจ ซึ่งเป็นความรู้สากลที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทุกหนแห่ง

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของนิทานพื้นบ้านดังกล่าว จึงได้ริเริ่มจัดทำโครงการสมุดภาพนิทานพื้นบ้านขึ้น โดยมอบหมายให้มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็กดำเนินการประสานงานกับปราชญ์ชาวบ้าน นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนหน่วยงานด้านศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น ร่วมกันคัดเลือกนิทานพื้นบ้านของแต่ละภาคซึ่งมีเนื้อหาสาระที่มีคุณค่า มีอิทธิพลต่อความคิดและจินตนาการของเยาวชนในทางสร้างสรรค์นำมาเรียบเรียงและจัดทำภาพวาดประกอบขึ้นใหม่ เพื่อจัดพิมพ์เป็นหนังสือที่มุ่งเสริมสร้างจินตนาการให้อ่านง่ายและเพลิดเพลิน โดยหวังว่าจะเป็นสื่อจูงใจให้เด็กและเยาวชนทั่วไป

สนใจและรักการอ่านมากยิ่งขึ้น ทั้งยังสามารถนำไปประกอบการเล่านิทานในครอบครัว โรงเรียน และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เป็นการสืบทอดและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้มีความตั้งใจจะจัดทำโครงการสมุดภาพนิทานพื้นบ้านให้ครบทั้ง 4 ภาค ได้แก่ ภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและตะวันออก แต่ละภาคประกอบด้วยนิทานจำนวน 12 เรื่อง ออกแบบรูปเล่มให้เหมาะสมสอดคล้องกับความสนใจของเด็กและเยาวชนช่วงวัยต่างๆ สำหรับหนังสือนิทานชุดภาคใต้นี้แบ่งเป็นหนังสือสำหรับเด็กอายุไม่เกิน 9 ขวบ จัดทำในรูปแบบสมุดภาพนิทาน 2 ภาษา ทั้งภาษาไทย-มลายู และภาษาไทย-อังกฤษ ส่วนหนังสือสำหรับเด็กอายุตั้งแต่ 9 ขวบขึ้นไป จัดทำรูปเล่มในลักษณะฟ็อกเก็ตบุ๊ก ประกอบด้วย

ช่วงอายุ 0-3 ขวบ ได้แก่เรื่อง จารอติดต่อ และเมืองนำอยู่ที่หนูรัก

ช่วงอายุ 3-5 ขวบ ได้แก่เรื่อง ไก่โง้งมุขสัง และเปาะแซเตาะกับซามะ

ช่วงอายุ 6-9 ขวบ ได้แก่เรื่อง ไข่นุ้ยกับแพะน้อยในวันฮารีรายอ และ

ซึ่งอ : เจ้าป่าผู้กล้าหาญ

ช่วงอายุ 9-12 ปี ได้แก่เรื่อง ซาไก และพระเศวตสุครุชชาธาร

ช่วงอายุ 12-15 ปี ได้แก่เรื่อง รายนขอแน และจาโต : เล่ท์กลบนกระดาน

ช่วงอายุ 15-18 ปี ได้แก่เรื่อง วัดถ้ำคูหาภิมุข และแดนคนธรรพ์

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า นอกเหนือจากบทบาทในฐานะผู้จุดประกายต้นแบบห้องสมุดมีชีวิตในประเทศไทยให้เป็นพื้นที่แสวงหาความรู้ในบรรยากาศการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และทันสมัยแล้ว สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ยังจะได้ทำหน้าที่ปลูกฝังและส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่เด็กและเยาวชน บนพื้นฐานของความเคารพและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่นของตน เสริมสร้างการยอมรับความแตกต่างหลากหลายและใช้สติปัญญาแก้ไขปัญหา อันจะนำไปสู่สังคมสันติสมานฉันท์ในท้ายที่สุด

ดร.สิริกร มณีรินทร์

ประธานกรรมการสำนักงานอุทยานการเรียนรู้

สารบัญ

1. หมูบ้านเขาทะ	7
2. อาณาจักรพีชผัก	13
3. หอยไข่	21
4. เปิดตำนาน	25
5. กวางเผือกเป็นเหตุ	29
6. ลูกน้อยหอยไข่	35
7. พระอาทิตย์ทรงกลด	41
8. ชะตาชีวิต	45
9. สันติสุขกลางป่า	51
10. กุมารน้อยเผยตัว	57
11. เรียนรู้โลกกว้าง	65
12. เหตุผลลใจให้คิด	73
13. สายใยแห่งรัก	81
14. รายขอแค้นคืนเมือง	87

1. หมู่บ้านเขาทะ

หมู่บ้านเขาทะเป็นหมู่บ้านเล็กๆที่ห่างไกลความเจริญ รอบๆหมู่บ้านมีภูเขาล้อมรอบ ภูเขาที่สูงที่สุดชื่อว่า “เขาทะ” เป็นนามเรียกขานมานานแล้ว สาเหตุที่เรียกว่าเขาทะ เพราะรูปทรงลักษณะเหมือนกระทะใบโตสีดำคว่ำอยู่บนพื้น คนในหมู่บ้านมีความเชื่อว่าเขาทะศักดิ์สิทธิ์ช่วยปกป้องคุ้มครองให้ตนปลอดภัย ทุกคนจะเคารพศรัทธา เชื่อกันว่าเขาทะเป็นที่สถิตของเทพดาประจำหมู่บ้าน คนในหมู่บ้านเขาทะใช้ชีวิตเรียบง่าย มีความขยัน รักใคร่ สามัคคีกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

บ้านของหมวยคือตลาดของคนในหมู่บ้าน ทุกวันสิ้นเดือน พ่อแม่ของหมวยจะรับซื้อพืชผักธรรมชาติใส่รถเข้าไปขายส่งในเมือง หากกลับก็จะซื้อของกินของใช้จากในเมืองมาขายให้ชาวบ้าน พรุ้งนี้เข้าเป็นวันสิ้นเดือนแล้ว ในวันนี้จะต้องเก็บผักกูดให้ได้มากๆ หมวยคิด

“ไข่นุ้ย! มาเมื่อไหร่ ไม่ไปโรงเรียนหรือจ๊ะ” หมวยถามเด็กชายไข่นุ้ยที่ยืนอยู่หน้าร้าน

“ปิดแล้ว เจ้หมวย ขอไปเก็บผักด้วยนะวันนี้” ไข่น้อยตอบ

“ได้ซี...ไม่เห็นบอกเจ้เลยว่โรงเรียนปิดแล้ว จะเปิดเรียนเมื่อไหร่ละ”

หมวยตอบรับพร้อมกัไปหยิบถุงย่ามสำหรับใส่ผักเดินนำหน้าไข่น้อย

“เปิดวันที่ 1 เดือนหน้า” ไข่น้อยตอบขณะเดินตามหมวย

“เปิดเรียนแล้วขึ้นป.4 ละซี” หมวยถาม

“ครับ...ป.4 แน่นอน” ไข่น้อยตอบพร้อมกัวิ่งเหยาะๆตามหมวยไป

“เจ้หมวย เดี่ยวก่อน แวะชวนเป๊ะจีไปด้วยเถอะ” ไข่น้อยแนะนำ

“นั่นแน่...เจ้รู้แล้วว่าไข่น้อยชวนเป๊ะจีเพราะอะไร” หมวยทำท่ารู้ทัน เตาดูกว่าไข่น้อยอยากฟังนิทานจากเป๊ะจี

“เข้าใจผิดแล้วละ เจ้หมวย ไข่น้อยไม่ฟังนิทานแน่วันนี้” ไข่น้อยลอยหน้าลอยตาตอบ

“จริงแนอะ...แล้วชวนเป๊ะจีทำไม” หมวยสงสัย

“คือ...คือว่า เมื่อวานนี้ไข่น้อยกลับจากโรงเรียนพบเป๊ะจี เป๊ะจีบอกว่า วันนี้จะพาไปเก็บผักกูดที่ ‘เหมืองล่าง’ เป๊ะจีจะพาไปดูสัตว์ประหลาด เป๊ะจีเขาเลี้ยงมันไว้ เขาสั่งให้ไข่น้อยมาชวนเจ้หมวยไปด้วย” ไข่น้อยอธิบาย

“สัตว์ประหลาดอะไรหรือไข่น้อย” หมวยสงสัย แต่ยอมเดินตามไข่น้อยไปยังบ้านเป๊ะจี

“เถอะน่า...ไข่น้อยก็ไมรู้เหมือนกัน อยากรู้เราต้องไปดูกัน” ไข่น้อยตอบพลางเดินพลางจนถึงหน้าบ้านเป๊ะจี

หมวยไม่เชื่อคำบอกเล่าเรื่องสัตว์ประหลาดที่ไข่น้อยอ้างถึง แต่

ยอมตามใจไข่น้อย เพราะคิดว่าจะได้ฝึกกูดจำนวนมาก ที่เหมืองล่างมีฝึกหลายชนิด การได้ฝึกกูดจำนวนมากนั้นคือความต้องการของพ่อแม่ วันนี้สามคน สามแรง คงได้ฝึกตามที่ต้องการ หมวยคิด

“เป๊ะจี้ครับ...” ไข่น้อยตะโกนเรียกเสียงดัง

“เฮ้ย...” เสียงขานรับของเป๊ะจี้ดังมาจากสวนกล้วยหลังบ้าน ก่อนที่เจ้าตัวจะเดินออกมา

“นั่นแน่...เป๊ะจี้ไปทำอะไรมาละ ในสวนกล้วย ไข่น้อยรู้นะ” ไข่น้อยล้อเลียนพลางเอามืออุดจมูกทำท่าเหมือนได้กลิ่นของเหม็น

“ประเดี๋ยวเขกกบาลให้หрокเจ้าเด็กนี่...” เป๊ะจี้พูดปราม ไข่น้อยรีบหลบไปอยู่ด้านหลังของหมวย

“บ้านขามีส้วมใช้ถูกหลักอนามัย อย่างมากแล้วหาว่าขำโบราณวิ่งเข้าป่ารำไป นั่นไม่ใช่หน่วย...เจ้าไข่น้อย” เป๊ะจี้พูดต่อ

“เป๊ะจี้จ๋า...ไข่น้อยล้อเล่น ขอโทษครับ...วันนี้มาดีนะ...” ไข่น้อยพูดอ่อนหวานเอาอกเอาใจ เข้าไปโอบรอบเอวเป๊ะจี้ไว้แน่น หมวยหัวเราะคิก ๆ อย่างขบขัน

“ปล่อยเอวเป๊ะจี้ได้แล้ว รู้แหละว่ามาดี นั่นเอาเสื้อไปไหนละ” เป๊ะจี้ถามอย่างสงสัยที่เห็นไข่น้อยผละจากตนไปหยิบเสื้อและยามมาสะพาย

“เป๊ะจี้จ๋า พรุ่งนี้พอกับแม่จะเข้าเมือง เราไปเก็บฝึกกูดกันใหม่จ๊ะ” หมวยชวน

“ไปสิ เป๊ะจี้เป็นคนสั่งไข่น้อยไปตามหมวยมาเอง วันนี้จะพาไปเหมืองล่าง” เป๊ะจี้บอก

“ไข่นุ้ยบอกหมวยแล้วจะ และบอกเรื่องสัตว์ประหลาดด้วย”
หมวยเล่าตามที่ได้ยินมา

เป๊ะจี้ไม่ตอบเรื่องสัตว์ประหลาด แต่มองหน้าไข่นุ้ยอย่างเอ็นดู
ก่อนจะเข้าไปในบ้านและกลับมาสมทบกับเด็กทั้งสองพร้อมกับถุงย่าม
สำหรับใส่ผัก

ไข่นุ้ยเดินนำหน้ามุ่งตรงไปยังเส้นทางสู่หุบเขาเมืองล่าง

“เป๊ะจี้จ้า...ดูเขาทะเลสิ เราเดินไปไหนก็ตามที่ เขาทะเลก็จะตามเรา
ด้วยนะ เป๊ะจี้...” ไข่นุ้ยพูดตามความรู้สึก

“ใช่แล้ว เขาทะเลจะตามไปปกป้องคุ้มครองเราทุกแห่ง เราจะ
ปลอดภัยหากเราเชื่อถือ” เป๊ะจี้พูด

“หมวยคิดอย่างไรไข่นุ้ยนะเป๊ะจี้ สังเกตเห็นว่าเวลาเดินลงมาด้านล่าง
เขาทะเลจะเคลื่อนตามเราอย่างนั้นแหละ” หมวยพูด

เป๊ะจี้ไม่แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ผงกศีรษะเห็นด้วยกับความ
รู้สึกที่เด็กทั้งสองบอก เป๊ะจี้มองตามหลังไข่นุ้ยที่เดินนำหน้าห่างไปไกล
แล้ว ไข่นุ้ยคงอยากเห็นสัตว์ประหลาดตามที่ตนเคยเล่าให้ฟัง เป๊ะจี้ยิ้ม
ในใจรู้สึกขบขันความไร้เดียงสาของไข่นุ้ย แต่ก็ดีเหมือนกัน จะได้เอา
เรื่องของสัตว์ประหลาดมาเป็นเงื่อนไขให้ไข่นุ้ยขยันเก็บผักให้ได้จำนวนมากๆ
เป๊ะจี้คิด

TK
park
อุทยานการเรียนรู้

2. อาณาจักรพืชผัก

เหมืองล่างคือที่ราบลุ่มหุบเขาแห่งหนึ่ง บริเวณด้านล่างของหมู่บ้านเขาทะมีอาณาเขตกว้างและยาวตามสายน้ำที่ไหลผ่านช่องแคบเนินเขา สาเหตุที่เรียกเหมืองล่าง เพราะสมัยก่อนมีแร่ดีบุกไหลปะปนมากับหิน กรวด ทรายตามสายน้ำแห่งนี้ ชาวบ้านนิยมมาร่อนหาแร่ดีบุกกัน ปัจจุบันสายน้ำต้นเงินเป็นเพียงร่องน้ำแคบๆ ข้างๆ ร่องน้ำมีบ่อน้ำหลายแห่ง เป็นบ่อที่ต้นเงินเกือบทั้งหมด มองดูไม่รู้ด้วยซ้ำไปว่าส่วนไหนเป็นบ่อ เพราะมีพืชผักขึ้นปกคลุมหนาตา สีเขียวของพืชผักทำให้ดูเหมือนทุ่งหญ้า ที่เห็นเด่นชัดและหนาแน่นคือยอดอ่อนอวบอ้วนของผักกูด เป้าะจี้และหมวยยี่มอย่างพอใจ ส่วนไข่นุ้ยชะเง้อคอเหลียวซ้ายแลขวาไปมาอย่างหงุดหงิด

“สัตว์ประหลาดอยู่ตรงไหนล่ะเป้าะจี้” ไข่นุ้ยถาม

“มีแน่นอน จะจับมาให้ดูภายหลัง แต่มีข้อแม้ว่า...” เป้าะจี้พูด
หยิ่งเชิง

“ข้อแม้จะไร...เป๊าะจี้” ไช่ฮุ่ยสงสัย

“ให้ไช่ฮุ่ยเก็บผักให้เสร็จก่อนซี” หมวยพูดแทนเป๊าะจี้

“เจ้หมวยก็เก็บไปซี ยุงท่าไมละ ไช่ฮุ่ยจะดูสัตว์ประหลาด” ไช่ฮุ่ยเริ่มหงุดหงิด

“ไช่ฮุ่ยเอ๊ย...เจ้หมวยเขาพูดถูกแล้ว เพราะข้อแม้ของเป๊าะจี้คือให้ไช่ฮุ่ยเก็บผักให้เสร็จก่อน” เป๊าะจี้พูดเสียงอ่อนเออาใจ

“เก็บผักก่อนก็ได้ เป๊าะจี้อย่าลืมนัดมานะ” ไช่ฮุ่ยพูดย้ำก่อนจะเดินไปเก็บผักดูอย่างว่าง่าย

“ไม่ลืมนั่นนอ นันแหละ ดีมากเลยไช่ฮุ่ยเอ๊ย ผักกูดด้านหน้าของไช่ฮุ่ยยอดอวบอ้วนมากมายเลย เห็นไหม” เป๊าะจี้พูด

ไช่ฮุ่ยไม่พูดจาต่อความ ตั้งอกตั้งใจเก็บผักกูดเรื่อยๆ เพื่อให้ได้มากที่สุด ส่วนหมวยเลือกที่จะเก็บผักกูดที่อยู่ใกล้ๆตัวก่อน จะเป็นยอดเล็กใหญ่ไม่เป็นไร เพราะเห็นคุณค่าของผักกูดทุกยอด เป๊าะจี้เลือกเก็บผักหลากหลายชนิดไปพร้อมๆกัน เพียงแต่แยกกองไว้ไม่ให้ปะปนกัน

“เป๊าะจี้ไม่เลือกเก็บผักกูดก่อนหรือจ๊ะ ขายตินะ เก็บไว้ได้นานด้วย แม่บอกว่าคนในเมืองชอบกินผักกูดมาก เอาไปขายมากๆเขาก็รับซื้อหมด” หมวยบอก

“เป๊าะจี้จะเก็บผักพวกนี้ไปพร้อมกันให้เป็นหน้ากระดานเลยจะได้ไม่เหยียบยอดผัก เสียขายมัน” เป๊าะจี้พูดพลางเอ้อมมือเด็ดยอดผักกูดตรงหน้าสองสามยอด

“อาหมวย ที่บอกเป๊าะจี้ว่าคนในเมืองชอบกินผักกูดนั้น เป๊าะจี้

เชื้อหมวยนะ คนในเมืองเขาชอบพืชผักธรรมชาติ ผักกูดเป็นผักธรรมชาติ
แกมยังเป็นสมุนไพรด้วย” เป้าะจี้อธิบาย

“จริงหรือจ๊ะ เป้าะจี้ ผักกูดนี้เธอเป็นสมุนไพร แก่โรคอะไร
หรือจ๊ะ” ถามด้วยความสนใจและอยากรู้

“เวลาที่เรามีผื่นคันขึ้นตามตัว ให้ใช้ทั้งต้นของผักกูดต้มน้ำหรือ
แช่น้ำไว้ครึ่งวันก็ได้ แล้วนำน้ำมาอาบจะหาย ส่วนรากของผักกูดสามารถ
ห้ามเลือดได้” เป้าะจี้อธิบาย

“ดีจังเลยนะเป้าะจี้ หมวยได้ความรู้จากเป้าะจี้ตั้งหลายอย่าง
วันก่อนเป้าะจี้บอกว่าบอนหวาน” หมวยพูดพลางตัดต้นบอนหวาน
เบื้องหน้าของตนไปเรื่อย ๆ

“นี่ผักนี้ เรียกว่าบอนหวาน ก้านของมันมีรสเย็นมาก ใช้มีดตัด
หัวทำยาไปลงไฟ เอาน้ำหยอดแผล แก้พิษของคางคกได้” หมวยพูด
ทบทวนในสิ่งที่เป้าะจี้เคยบอกให้ฟังก่อนหน้านี้แล้ว ทำให้เป้าะจี้ยิ้มกว้าง
หัวเราะหึ ๆ อย่างพอใจ

“คนไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม เขาเรียกบอนหวานว่า ‘กลาดิ’
มันดีสมกับชื่อของมันเลยแหละ อาหมวยเอ๊ย” เป้าะจี้พูดต่อ

“นั่น เป้าะจี้ เก็บบอนจินด้วยหรือจ๊ะ” หมวยถามเมื่อเห็นเป้าะจี้
เก็บผักชนิดหนึ่งจนเต็มกำมือ

“ตาลปัตรฤๅษี เจ้าบอนจินนี้ภาษากลางเขาเรียก ตาลปัตรฤๅษี
นะหมวย ต้นอ่อน ก้านอ่อน ดอกอ่อน เป็นสมุนไพรช่วยให้เจริญอาหาร
และป้องกันไข้หัวลม” เป้าะจี้พูดย้ำและชี้ชมสรรพคุณ

“เป๊ะจี้เก่งจังเลย สมแล้วที่ชาวบ้านเขาไว้วางใจให้เป็นหมอบ้าน วันก่อนลูกป่าเลี้ยงข้างบ้านหมวยบอกว่าท้องอืดอย่างแรง ป่าเลี้ยงบอกว่า เป๊ะจี้เอาต้นของใบบัวบก หรือบางคนเรียกว่า ‘ผักแว่น’ คั้นน้ำให้เขากิน ท้องหายอืดเลย จริงหรือเป๊ะจี้” หมวยเล่าพร้อมกับย่อนถาม

“จริงซี เจ้าผักแว่นหรือใบบัวบกเป็นสมุนไพรเช่นกัน เจ็บคอตาแดง ไข้ได้ทั้งนั้นแหละ” เป๊ะจี้อธิบาย

เป๊ะจี้และหมวยพูดคุยไปพลาง เก็บผักไปพลาง แล้วแยกผักที่เก็บได้ให้เป็นหมวดหมู่จัดวางอย่างเป็นระเบียบ หมวยตัดใบกล้วยมาห่อเป็นมัดๆ ในส่วนที่เป็นของตนเองและส่วนของเป๊ะจี้ด้วย เป๊ะจี้ชื่นชมความดีมีน้ำใจของหมวย นอกจากเป็นคนขยันแล้ว ยังชอบฟัง ชอบคิด ชอบถาม และเรียนรู้ไปด้วย นับว่าโชคดีของหมู่บ้านเขาชะ เพราะเป๊ะจี้ตั้งใจจะถ่ายทอดวิชาแพทย์แผนโบราณที่รับมาจากบรรพบุรุษให้หมวยอีกทอดหนึ่ง

เสียงเรียกของไข่นุ้ยที่ตั้งมาเข้าหู ทำให้เป๊ะจี้หยุดคิด มองไปที่ต้นเสียง ก็เห็นไข่นุ้ยกู่ก้อจอบยอดผักกูดไปกองรวมกันเป็นจุดเดียว

“เป๊ะจี้...เป๊ะจี้ครับ...” ไข่นุ้ยพูดพลางเดินเก็บผักกูดซึ่งอยู่ตรงหน้าพลาง

“มีอะไร...” เป๊ะจี้ตะโกนถาม

“ไข่นุ้ยเก็บผักได้มากแล้ว พอแล้วครับ” ไข่นุ้ยตอบรับ

“เออ...เออ...เก่ง...เก่ง...มาเอาใบกล้วยที่เจ้หมวยไปห่อ แล้วมัดให้เรียบร้อยนะ” เป๊ะจี้สั่ง

“ได้เลย เป้าะจี้” ไข่นุ้ยรับคำและทำตามเป้าะจี้บอก

“นี่ เจ้าไข่นุ้ย ใต้ต้นมังคุดต้นนั้น เห็นไหม” เป้าะจี้ชี้มือบอก

“ไข่นุ้ยเอาเสื่อไปปูไว้คอยเป้าะจี้นะ เป้าะจี้เสร็จแล้วเหมือนกัน
เดียวไป...” เป้าะจี้พูดไม่ทันจบ

“ไปจับสัตว์ประหลาดใช่ไหม...ไปด้วยนะ...นะเป้าะจี้” ไข่นุ้ย
คะยั้นคะยอขอตามไปด้วย

“ไม่ได้ เดี่ยวพวกมันตกใจ เป้าะจี้ไปคนเดียวเอง” เป้าะจี้พูดชิงข้าง
ทำให้ไข่นุ้ยเงยบลง

“ก็ได้ครับ อย่าไปนานล่ะ เป้าะจี้”

“ไม่นานหรอก...อ้อ! ก่อนปูเสื่อไข่นุ้ยอย่าลืมสูดดมกลิ่นแถวๆ
นั้นล่ะ หากได้กลิ่นของเคยกับกลิ่นอุจจาระแห้งให้ย้ายไปที่อื่น ใต้ต้น
เนียงโน้นก็ได้ล่ะ” เป้าะจี้สั่ง

หมวยได้ยินทั้งสองคนคุยกันทุกประโยคโดยไม่ได้สนใจอะไร แต่
ประโยคที่พูดถึงกลิ่นเคยกับอุจจาระแห้งเป็นข้อสงสัยที่หมวยอยากรู้มาก

“เป้าะจี้จ๋า กลิ่นเคยกับอุจจาระแห้งมีในป่านี้ด้วยหรือ ไม่มีใคร
มาทำอะไรแถวนี้หรอก เป้าะจี้ตกลงใช่ไหม” หมวยตั้งคำถาม รู้สึกหมั่นไส้
ไข่นุ้ยที่ทำท่าหัวเราะเยาะตนเอง

“มีเหตุผลดีกว่าที่หมวยคิด อยากรู้ให้ถามไข่นุ้ยดู หมวยไม่ค่อย
ได้เข้าป่า ขายแต่ของอยู่บ้านไม่รู้เรื่อง ไปถามไข่นุ้ยไป...อย่าลืมไปคอย
เป้าะจี้อยู่ใต้ต้นไม้โน้น เป้าะจี้จะไปเอาสัตว์ประหลาดมาให้ไข่นุ้ย” เป้าะจี้
เดินไปพลางหันมาสั่งความเพิ่มเติม

“อาหมวย ไช้ญ้อย ปู่เสื่อเสร็จแล้ว ว่างๆไปเก็บดอกกาหลาเพิ่มอีกนะ เป้าะจี้จี้จี้มาซัก เดียวเสียเวลา วันนี้เป้าะจี้จะเล่าเรื่อง ‘กุมารน้อยรายชื่อนาน’ ให้ฟัง” เป้าะจี้ก็ได้ตะโกนบอกมาแต่ไกลอีก

“ไป...เจ้หมวย เร็วเข้า ไปเก็บดอกกาหลากันเถอะไป วันนี้เป้าะจี้จี้ใจดีจะเล่านิทานให้ฟัง” ไช้ญ้อยตื่นตื่นดีใจจนลืมเรื่องที่ขัดใจกับเจ้หมวยก่อนหน้านี้

“ได้ซี...ไช้ญ้อยคนเก่ง ว่าแต่ไช้ญ้อยช่วยบอกเจ้หมวยซิ เรื่องกลืนหมิ้นเคยกับอุจจาระแห้ง เกี้ยวอะไรกับการไปปู่เสื่อได้ต้นไม้จะ” หมวยพูดอ่อนหวานด้วยอยากรู้

“โอ้เอ๊ย...เจ้หมวย ชินไปปู่เสื่อตรงที่มีกลืนเคยกับอุจจาระแห้งเมื่อไหร่ละก็ เจ้างูกะปะตัวใหญ่จะกัดกันเอาปะไรละ โบราณเขาบอกว่าตรงไหนก็ตามที หากไม่ใช่บริเวณที่คนเอาเคยไปทิ้งหรือไปถ่ายอุจจาระไว้ หากเราไปแถวนั้นแล้วมีกลิ่นโชยเข้าจมูก หมายถึงบริเวณนั้นจะมีงูกะปะอยู่เข้าใจไหมครับ เจ้...” ไช้ญ้อยคุยโอ้อวดความรู้ของตนเมื่อได้โอกาส

หมวยพยักหน้ารับรู้เรื่องที่ไช้ญ้อยอธิบายให้ฟังจนจบอย่างพอใจ เป็นความรู้ใหม่ที่เพิ่งจะเคยได้ยิน เป้าะจี้เป็นคนรอบรู้มากมาย เรื่องพีชสมุนไพรบ้าง เรื่องบ๊อบๆ นวดๆ ก็เก่ง หมวยไม่เคยเห็นเป้าะจี้เจ็บป่วยทั้งๆที่เป้าะจี้อายุตั้งหกสิบกว่าปีแล้ว ไช้ญ้อยเดินจงมือหมวยไปที่ต้นกาหลาทั้งสองคนช่วยกันเก็บดอกกาหลาจนพอใจ มัดรวมกันแล้วนำไปวางรวมกันกับผักต่างๆ ที่เก็บแล้ว เมื่อเรียบร้อยทั้งสองคนนำเสื่อไปที่ใต้ต้นมังคุดตามที่เป้าะจี้สั่ง ก่อนปู่เสื่อก็ทำท่าสุดดมซ้ายขวาไปมา

“ไม่มีกลิ่นอะไรเลยไข่นุ้ย” หมวยบอกตามความเป็นจริง

“ไข่นุ้ยก็ไม่ได้กลิ่น” ไข่นุ้ยบอกเช่นกัน

“ถ้าอย่างนั้นเราก็นุ้ยเสียเลย ส่งมาสิ เจ้หมวยจะนุ้ยให้” หมวย
เสนอตัวอาสา

“ได้สิ นุ้ยให้เรียนนะ อย่านุ้ยตรงก้อนหิน” ไข่นุ้ยย้ำ

“ได้เลย...คนแก่ เอ้า...ช่วยเจ้ตั้งขายเสียให้ตั้งหน่อยนะจ๊ะ” หมวย
บอก

ระหว่างที่หมวยกับไข่นุ้ยนุ้ยเสียอยู่ เป้าะจีมาถึงพอดี เป้าะจีถือ
ของสิ่งหนึ่งห่อด้วยผ้าขาวม้าพร้อมกับกอดผักตบชวาหนึ่งกอ แล้ววาง
ห่อผ้าเปียกขึ้นนั้นลงข้างๆ เสียที่นุ้ยไว้ จากนั้นยกกอดผักตบชวาวางซ้อนทับ
อีกชั้นหนึ่ง ก่อนจะเดินเข้าไปนั่งที่เสียพร้อมกับเอนหลังพิงต้นมังคุดอย่าง
สบาย ไข่นุ้ยกับหมวยมองที่ห่อผ้ากับต้นผักตบชวาอย่างสงสัย แต่ไม่กล้า
เปิดดูว่าเป็นอะไร คงเป็นสัตว์ประหลาดแน่ๆ ไข่นุ้ยคิด

อุทยานการเรียนรู้

3. หอยโข่ง

เป๊าะจี้มีอย่างพอใจที่เห็นเด็กทั้งสองใจจดจ่ออยู่กับท่อผ้าใต้กอผักตบชวาที่ตนวางไว้ วันนี้อากาศไม่ร้อนจัดเหมือนวันก่อนๆ เป๊าะจี้สบายใจหายเหนื่อยเมื่อมีลมเย็นๆพัดผ่านมาปะทะผิวกาย ส่วนไขนุ้ยกับหมวยไม่สนใจสิ่งอื่น นอกจากท่อผ้าเปียกๆใต้กอผักตบชวา

เป๊าะจี้ขยับมาใกล้ท่อผ้าทำท่าจะเปิดออก หมวยขยับไปนั่งด้านหลังไขนุ้ยเพราะหวาดระแวงกลัว ไขนุ้ยบีบข้อมือหมวยเบาๆ เริงปลอบใจ เป๊าะจี้เือกอผักตบชวามนท่อผ้าออกแล้วเปิดท่อผ้า ไขนุ้ยกับหมวยถอนใจยาวพร้อมกัน ไขนุ้ยส่ายหน้าไปมา ส่วนหมวยหัวเราะคิกๆ

“โอ้เอ๊ย...เป๊าะจี้ ทำไมต้องหลอกไขนุ้ยด้วย หอยโข่งตัวใหญ่ๆพวกนี้ ไขนุ้ยเคยเห็นแล้ว ไม่เห็นว่าจะประหลาดตรงไหน” ไขนุ้ยบ่นอุบอิบ

“เจ้หมวยว่า ประหลาดนะไขนุ้ย เพราะหอยโข่งตัวโตขนาดนี้ไม่เคยมีในหมู่บ้านเรา” หมวยแสดงความคิดเห็น

“โอ้เอ๊ย...มีมากจะตายไป อยู่ทุ่งนาด้านล่างโน้น...เต็มเลย จะเอากี่ร้อยตัว มันเป็นศัตรูของต้นข้าวด้วย ขยายพันธุ์ก็เร็ว เกาะตามต้นข้าว ในนามีมากจะตาย” ไข่น้อยเริ่มหงุดหงิด

“ไข่น้อยพูดถึงหอยเชอรี่แน่นอนเลย ไข่ใหม่ละ” หมวยย้อนถาม

“เชอรี่อะไรอะไร เหมือนกันเดี๋ยละเลย... เจ้าหมวยอย่าพูดดีกว่า น้า...” ไข่น้อยเถียง

“พอแล้วเว้ย...เถียงกันทำไมหือ” เป้าะจี้ปรามก่อนพูดต่อ

“เจ้าหมวยเขาพูดถูก หอยโข่งพวกนี้ไม่เคยมีในหมู่บ้านเรา เป้าะจี้ นำมาจากน้ำลึกลับหลังเขื่อนใหญ่ใกล้ๆกับเหมืองโน่น” เป้าะจี้บอกที่มา

“เอามาทำไมละ...เป้าะจี้ เดี่ยวมันออกลูกออกหลานเต็มเหมือง ล้างแล้วกัดกินผักหมดหรอก” ไข่น้อยโต้

“เจ้าไข่น้อยคนเก่งเอ๊ย หอยโข่งนะ ไม่ใช่หอยเชอรี่ ที่เป้าะจี้ นำมาเลี้ยงเพราะสงสารมัน วันก่อนเขาปล่อยน้ำออกจากเขื่อน น้ำลดลง หอยโข่งพวกนี้ไปไหนไม่ได้ นอนตายให้หมดค้นไฟกัดกินตั้งหลายตัว เป้าะจี้เห็นแล้วนึกถึงตำนานที่เขาเล่าสืบต่อกันมา เป็นเรื่องขององค์ชายน้อย รายชื่อนานในหอยโข่ง น่าสงสารจริงๆ เป้าะจี้พูดเศร้าๆ

“องค์ชายน้อยรายชื่อนานในหอยโข่งหรือจ๊ะ โอ!... จริงหรือ เป้าะจี้ เล่าให้หมวยฟังหน่อยซี เรื่องสนุกแน่เลย” หมวยทำท่าสนใจ

“มีคนไม่อยากจะเว้ย...อาหมวย” เป้าะจี้มองหน้าไข่น้อย

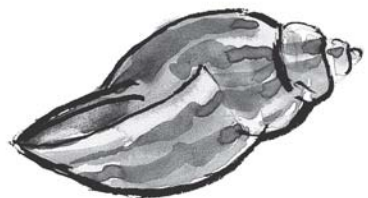
“เดี๋ยวเป้าะจี้กลับไปเล่าให้หมวยฟังที่บ้านก็แล้วกันนะ” เป้าะจี้ พูดพลางทำท่าจะลุกขึ้นเดิน

ไข่นุ้ยรีบจุดข้อมือเป๊าะจี้ไว้ “เป๊าะจี้...ไข่นุ้ยขอโทษ ใครว่า
ไม่อยากฟัง ไม่เห็นพูดเลยซักคำ” พูดเสียงอ่อยจนหมวยรู้สึกเวทนา

“เป๊าะจี้จ๋า เล่าเถอะจ้ะ ไข่นุ้ยชอบนิทานเป๊าะจี้มาก ชมให้หมวย
ฟังทุกวันเลยว่าเป๊าะจี้เล่านิทานสนุก” หมวยพูดเอาใจเป๊าะจี้บ้าง

“ก็ได้ ก็ได้ แต่สัญญากับเป๊าะจี้นะ ว่าจะเป็นคนดี” เป๊าะจี้ย้ำ
หมวยกับไข่นุ้ยตบมือพร้อมกันหลายครั้งเพื่อให้เกิดฤติเป๊าะจี้
พร้อมใจกันเอาอกเอาใจ

เป๊าะจี้หยิบหอยโข่งตัวใหญ่จากห่อผ้ามาวางในอุ้งมือ ขยับตัว
นิดหนึ่งเพื่อเอนหลังฟังต้นม้งคุดในท่าที่สบายที่สุด หมวยกับไข่นุ้ยขยับ
เข้าไปใกล้ ไข่นุ้ยยื่นมือน้อยๆ นวดแข้งขาของเป๊าะจี้ไปมาอย่างเอาอกเอาใจ
เป๊าะจี้ยิ้ม กระแอมเบาๆ เพื่อเรียกเสียง ตาเพ่งมองหอยโข่งในมือ แล้ว
เริ่มเล่านิทานให้เด็กทั้งสองฟัง

4. เปิดตำนาน

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ยังมีเมืองเมืองหนึ่งชื่อว่านครกำปงบาราโยะ พระราชาผู้ครองเมืองมีพระนามว่า พระเจ้ารายอปือซา พระองค์มีมเหสีที่งดงามและเป็นกุลสตรีองค์หนึ่งมีพระนามว่า พระนางเมาะซาตีอมอ

พระเจ้ารายอปือซาและพระนางเมาะซาตีอมออยู่ร่วมกันอย่างผาสุกเป็นเวลานานหลายปี อยู่มาวันหนึ่งพระนางเมาะซาตีอมอไม่สบาย เวียนศีรษะ อาเจียนไอ้กอักตลอดเวลา ทำให้พระเจ้ารายอปือซา กังวลพระทัยยิ่งนัก

“แพ้ท้อง” หมวยกระซิบเบาๆข้างหูไปนุ้ย แต่ต้องสูดปากเพราะรู้สึกเจ็บหนึบที่ต้นขา เพราะไปนุ้ยหยิกอย่างแรงเข้าให้

เป๊าะจี้ม้อย่างใจเย็นก่อนจะเล่าต่อไป

อาการของพระนางเมาะซาตีอมคืออาการแพ้ท้อง พระนางทรงครรภ์อ่อนๆ ไม่สามารถเสวยอาหารได้เลย เสวยได้บ้างแต่ผลไม้ที่มีรสเปรี้ยว พระเจ้ารายอปือซาทรงวิตกกังวลยิ่งนัก

“พระน้องนาง เจ้าอ่อนแอมากนะ อยากจะเสวยอะไรบอกพี่ มาเถิด” พระองค์ตรัสด้วยน้ำเสียงนุ่มนวลอ่อนโยน

“เสด็จพี่เพคะ ของที่น้องอยากเสวยไม่มีในเมืองหลวง น้องเกรงว่าเสด็จพี่จะลำบาก” นางบอก

“ขอให้น้องบอกพี่มาเถิด มันคืออะไร พี่จะไปหามาให้น้อง เจ้ากำลังมีครรภ์ ร่างกายอ่อนแอ หากไม่เสวยอะไรเลยคงแย่ บอกมาเถิด อย่าเกรงใจพี่เลย” พระเจ้ารายอบือชาคะยั้นคะยอให้นางพูด

“กว้างเผือกเพคะเสด็จพี่ น้องอยากเสวยเนื้อกว้างเผือกเพคะ” นางบอกตามตรง

“กว้างเผือกหรือ เจ้าอยากเสวยกว้างเผือกหรือ” พระเจ้ารายอบือชาทวนคำบอกของนาง

“ใช่แล้วเพคะเสด็จพี่ เสด็จพี่ออกไปล่ากว้างเผือกมาให้น้องเสวยได้ไหม หากไม่ได้เสวย น้องคงต้องตายแน่ๆ” นางอ้อนวอน

“ตกลง พี่จะไปล่ากว้างเผือกมาให้น้อง อย่างกังวลใจเลย” พระเจ้ารายอบือชารับคำ

“เสด็จพี่เพคะ ระยะเวลาเก้าเดือนที่น้องทรงครรภ์ จะต้องได้เสวยกว้างเผือก เสด็จพี่ต้องหามาให้ได้นะเพคะ” นางวิงวอนขอร้องนำเวทนา

เป๊าะจี้ยับตัวเพราะรู้สึกเมื่อย หมวยกับไข่นุ้ยจึงยับบ้าง หมวยสนใจนิทานของเป๊าะจี้พอๆกับไข่นุ้ย เพราะคาดเดาผิดนัดเกี่ยวกับอาหารที่พระนางเมาะชาติอมอยากเสวย หมวยคิดว่าเป็นหอยโข่งเสียอีก เป๊าะจี้นำหอยโข่งใส่ไว้ในท่อผ้าเหมือนเดิม มองหน้าหมวยกับไข่นุ้ยแล้วเดาใจได้ว่าอยากจะฟังนิทานต่อไป เป๊าะจี้ไม่ขัดใจเด็กทั้งสอง

TK
park
อุทยาน

5. กวางเผือกเป็นเหตุ

พระเจ้ารายนอบีซาเตรียมตัวเสด็จประพาสป่าเพื่อล่ากวางเผือกตามทิมเหสีขอร้อง อารูทที่พระองค์ทรงนำไปคือธนูกับหน้าไม้ ทหารติดตามพระองค์มีไม่ถึงสิบคน การเสด็จครั้งนี้ไม่เหมือนครั้งก่อนๆ เพราะครั้งนี้ทรงห่วยใยพระมเหสีมาก

เมื่อเสด็จออกจากนครกำปางบาราโละแล้ว พระเจ้ารายนอบีซาพยายามสืบเสาะถามชาวบ้านว่าเคยเห็นกวางเผือกที่ไหนบ้าง คำตอบคือไม่มีใครเคยเห็น ดังนั้นเป้าหมายที่จะค้นหาต่อไปคือป่าที่บสันเขากวางเผือกคงอาศัยอยู่ในป่าที่บสันใหญ่ที่ขึ้นหนาตามสันเขาเบื้องหน้าแน่นอน พระเจ้ารายนอบีซาคิด

“เจ้ากวางเผือกมันอยู่ตรงไหนหนอ” พระเจ้ารายนอบีซารำพึงกับตนเองเมื่อมาถึงเขตป่าที่บ

“ผ่านจากป่านี้ ด้านหน้าเป็นสันเขาสูงชันพระเจ้าข้า” ทหารบอก “บางที่อาจจะพบกวางเผือกอาศัยอยู่ตามเนินเขาก็ได้พระเจ้าข้า”

“ดี...ดี...ดีมาก ๆ อาจมีดวงเผือกอย่างที่เจ้าว่า เรายังเดินทางต่อเลย” พระเจ้ารายอบือซาเห็นด้วย

“กระหม่อมคิดว่าพักก่อนคงจะดีกว่านะพระเจ้าข้า พระอาทิตย์ลับขอบฟ้าแล้ว หากเดินทางต่อไปคงมองทางไม่เห็น” ทหารเสนอความคิด

“ก็ได้” จริงอย่างที่เจ้าบอก ฟ้าเริ่มมืดแล้ว พักได้ร่มไม้แถวนี้ก็ดี” พระเจ้ารายอบือซาอมกกลับคำ

วันเวลาผ่านไป หลังจากนอนหลับพักผ่อนแล้ว รุ่งขึ้นพระเจ้ารายอบือซากับทหารก็เดินทางต่อไปยังเนินเขาสูง พื้นที่ที่ผ่านเป็นเนินเขา สลับซับซ้อน การเดินทางยากลำบาก รอยหนาม กิ่งไม้ ก้อนหินแหลมคม ขีดข่วนตามใบหน้าแขนขาเต็มไปหมด พระองค์หายใจยาว หอบ เห็นถึงความท้อแท้ทวิขึ้นเรื่อย ๆ จากวันเป็นเดือน และผ่านมาหลายเดือน ดวงเผือกก็ไม่ปรากฏกายให้เห็นเลย ความรู้สึกคิดถึงพระมเหสีทวิคุณขึ้นเรื่อย ๆ

“ก็วันนี้เดือนแล้วนะนี่ ที่พวกเรานเวียนในป่าเขาแห่งนี้” พระองค์ตรัสอย่างเหนื่อยอ่อนกับทหารที่ตามเสด็จ

“เจ็ดเดือนกว่าแล้วพระเจ้าข้า” ทหารทูล

“เราไม่พบดวงเผือกเลยสักตัว”

“หาอย่างอื่นไปแทนได้ไหมพระเจ้าข้า” ทหารเสนอความคิด

“จะเอาอะไรไปได้ ในป่ามีแต่ต้นไม้ทั้งนั้น”

“ไม่สวย ๆ ดี ๆ หอม ๆ ได้ไหมพระเจ้าข้า” ทหารเสนอ

“เออ...จริงของเจ้า ไม้หอมอย่างต้นกฤษณานั้นใช้ได้แน่” พระเจ้า

รายชื่อนอเนยังมีกว้างอย่างรู้สึกดีขึ้น

“ต้นโหนดพระเจ้าข้า” ทหารถาม

“นี่...ต้นนี้ เขาเรียกกฤษณา มเหสีของข้าต้องชอบแน่ๆ นางสุขภาพไม่แข็งแรง แก่นของไม้กฤษณาบำรุงกำลัง บำรุงโลหิต บำรุงหัวใจ แก้อ่อนเพลียได้ พวกเจ้าช่วยกันตัดเร็วเข้า” พระเจ้ารายชื่อนอเนสั่งการ

“ขอเดชะ ไม้ที่บ้านของกระหม่อมเรียกว่า ‘กาญู กาญู’ นะพระเจ้าข้า” ทหารคนหนึ่งค้าน

“เออน่า...ข้ารู้ มันคือไม้ชนิดเดียวกัน รีบไปตัดตามที่ข้าสั่งเร็ว”

ทหารรับคำสั่งแล้วต่างก็ลุกจูงช่วยกันตัดกิ่งก้านมัดรวมกันเพื่อสะดวกในการพกพา

“ข้างล่างโน้น กอเขียวๆเขาเรียกตะไคร้หอม พวกเจ้าอาจจะเรียก ‘เซอราราวี’ ถอนทั้งต้นนะ คื่นนี้ข้าจะเผาให้ควันคลุ้งเลย ยุงจะได้ไม่มากัดข้าอีก ผิวเนื้อของข้ามีเม็ดผดผื่นเต็มไปหมดแล้ว” พระเจ้ารายชื่อนอเนตรัสพลางลูบแขนไปมา

“จริงหรือพระเจ้าข้า” ทหารย่อนถามอย่างงงๆแล้วถามซ้ำ “กินได้ไหมพระเจ้าข้า”

“ได้ซี” พระเจ้ารายชื่อนอเนตอบ

“จริงหรือพระเจ้าข้า” ทหารย่อนถามอย่างงงๆแล้วถามซ้ำ “กินได้ไหมพระเจ้าข้า”

“ได้ซี” พระเจ้ารายชื่อนอเนตอบซ้ำๆ

“เอาไปให้พระมเหสีกินนะพระเจ้าข้า” ทหารคนหนึ่งเสนอความคิด

“ไม่ได้...” พระองค์ตรัสเสียงดังหนักแน่น

“มเหสีของข้ากำลังทรงครรภ์อยู่ ขึ้นกินเข้าไปก็จะแท้งนะสิ”

พระเจ้ารายอปี้อาบอกต่อ

หมวยนั่งฟังเป้าะจีเล่านิทานถึงตรงนี้กลั้นหัวเราะไม่อยู่ เอามือปิดปากหัวเราะดังคิก ๆ ตลอด เป้าะจีหยุดเล่า ทำตาคูใส่หมวย ไข่นุ้ยเอื้อมมือมาหยิกที่ต้นแขนหมวยอย่างแรง

“โอ้ย...เจ็บนะ ไข่นุ้ย” หมวยไม่กล้ามองหน้าไข่นุ้ยตอบเพราะรู้สึกผิด

“มีปัญหอะไร ยายหมวย” เป้าะจีทำเสียงดู

“ก็หมวยขำนี่จ๊ะ” หมวยตอบเสียงอ่อยๆ

“ขำเรื่องอะไร” เป้าะจินี้กสงสัย เพราะนิทานตอนที่เล่าไปไม่มีบทให้ขำ

“คือว่า หมวยคิดเอาเองนะเป้าะจี คือว่าพระเจ้ารายอปี้อา มีความรู้เรื่องสมุนไพรดี เหมือนเป้าะจีเลย หมวยคิดว่าเขาคงเป็นปู่ของปู่ของปู่เป้าะจีแน่ จริงไหมไข่นุ้ย หมวยพูดเสร็จหันมาขอความคิดเห็นจากไข่นุ้ย

“วอนแล้วขียายหมวย จะฟังต่อไหม” เป้าะจีทำเสียงดู

“เป้าะจีครับ เป้าะจีคนดี เล่าต่อนะ...นะ...ไข่นุ้ยอยากฟัง เจ้หมวยทำเสียฤกษ์จนได้” ไข่นุ้ยอ้อนวอนเป้าะจี พลังทำตาเขียวใส่หมวย

“หมวยขอโทษ เป้าะจีจ้่า เล่าต่อนะจ๊ะ” หมวยพูดอ้อนหวานยกมือไหว้เป้าะจีสองสามเที่ยว

ความจริงแล้วเป๊าะจี้ไม่ได้โกรธเคืองอะไรเลยเลย แกล้งประชดไปเล่นๆ เท่านั้น เป๊าะจี้ขยับทำนั่งใหม่เป็นท่าขัดสมาธิ บอกให้เด็กทั้งสองฟังนิทานต่อไปได้ ไข่มุขตบมือให้เป๊าะจี้เสียงดังเพื่อเอาใจ หมวยตบมือให้เช่นกัน เป๊าะจี้ยิ้มพอใจ เตรียมเล่านิทานในตอนต่อไป

6. ลูกน้อยหอยโข่ง

พระเจ้ารายอบือซาไม่สามารถล่ากวางเผือกไปให้มเหสีได้ เวลาผ่านไปเก้าเดือนเต็มที่รอนแรมในป่าใหญ่ ความรัก ความคิดถึง และเป็นห่วงมเหสีทวีขึ้น ประกอบกับความเหนื่อยล้า ทุกข์ยากลำบากในการเดินทาง พระองค์ยอมแพ้และตัดสินใจกลับนครกำปงบาราโงะ ไม้หอม กฤษณา พืชสมุนไพรของป่าอื่นๆที่หาได้บ้าง คงทำให้พระนางพอใจ

เมื่อพระเจ้ารายอบือซาเสด็จมาถึงรอบนอกของนครกำปงบาราโงะ แล้วรู้สึกแปลกพระทัยมาก ไม่มีราษฎรเข้าทาสมารับเสด็จ หลายคนก้มหน้าก้มตาเดินหลีกหนีไกลๆ บางทีอาจจะจำพระองค์ไม่ได้ คิดเข้าข้างตนเอง ก่อนจะเข้ายังเขตวังหลวงมีเด็กกลุ่มหนึ่งเล่นกันอยู่ เสียงที่เด็กร้องพร้อมกันคือคำว่า “ลูกน้อยหอยโข่งๆ” พวกเด็กพูดซ้ำแล้วซ้ำอีก เมื่อเด็ก ๆ เห็นพระองค์ต่างพากันวิ่งหนีไปหมดโดยไม่มีสาเหตุ

พระเจ้ารายอบือซาเสด็จเข้าสู่วังหลวงทันที พวกเสนาอำมาตย์ออกมาถวายการต้อนรับ ไม่มีใครพูดกับพระองค์ ทุกคนก้มหน้านิ่งเงียบ

มีเพียงเสียงกระซิบกระซาบเบาๆ ของนางสนมกำนัล เมื่อถามก็ไม่ได้ความ พระเจ้ารายมือซาธุสีกโกรทขึ้นมา จึงตวาดไล่พวกอำมาตย์เสนา นางสนมกำนัล ค่อยๆ คลานออกไปทีละคนสองคนจนหมด

พระเจ้ารายมือซาธุสีกโกรทไม่ค้อยดี คิดถึงพระมเหสีของตนมาก จึงเสด็จสู่ตำหนักในซึ่งเป็นห้องบรรทมของพระมเหสี

“น้องนางของพี่ พี่กลับมาแล้ว” ทรงเรียกด้วยน้ำเสียงนุ่มนวล

พระนางเมาะซาติอมอลูกจากที่บรรทม ทรงเข้ากอดพระบาทพระสวามี ร้องให้สะอึกสะอื้นตลอดเวลา

“เสด็จพี่...เสด็จพี่จากไปนานเหลือเกิน หม่อมฉันคิดถึงพระองค์มาก ดีใจเหลือเกินที่พระองค์กลับมา” นางพูดพลางสะอื้น

พระเจ้ารายมือซาธุสีกโกรทของพระมเหสีของตน พิจารณารูปร่างแล้วยิ้มอย่างพอใจ

“นี่...เจ้าคลอดแล้วหรือนี่ ลูกของเราละ ลูกของเราอยู่ไหน เป็นโอรสหรือธิดาละ” ทรงสอบถามอย่างตื่นเต้นดีใจ

“เสด็จพี่...เสด็จพี่เพคะ ลูกของเรา ฮือ...ฮือ...” พระนางร้องฮือๆ ตลอดไม่กล้าบอกอะไร

“เออ...ดูเจ้าสิ เค้าแต่ร้องไห้ มีอะไรหรือ ไท่นละ ลูกของเรา” ธุสีกโกรทงนใจขึ้นมาก

พระนางเมาะซาติอมอลูกจากที่บรรทม ประคองห่อผ้าอ้อมสีขาวไว้แนบอก แล้วนั่งลงข้างพระบาทของพระสวามี นางเปิดผ้าอ้อมออกให้พระสวามีทอดพระเนตร เสียงสะอื้นดังขึ้นเรื่อยๆ น้ำพระเนตรไหล

อาบแก้มตลอดเวลา

“เสด็จพี่เพคะ นี่คือลูกของเราเพคะ” น้ำเสียงสั่นสะอื้น

พระเจ้ารายนบือซาพูดไม่ออก ตกพระทัย จ้องมองสิ่งที่พระมเหสี ทูลบอกว่าเป็นลูก พระองค์ยืนตัวแข็งทื่อ กำพระหัตถ์แน่น ดวงตาแดงก่ำ ลูกโพลงด้วยโทสะ เป็นไปไม่ได้ ในห่อผ้า นั่นคือหอยโข่ง จะเป็นลูก ของตนได้อย่างไร พระนางเมาะชาตีอมเอาเรื่องอะไรมาพูด หรือว่า หอยโข่งเป็นลูกของนาง นางคลอดลูกเป็นหอยโข่งหรือ แต่พ่อของหอยโข่ง ตัวนี้คือใคร ไม่ใช่ตนแน่นอน นั่นแสดงว่านางเมาะชาตีอมเอามีขูสีนะ พระเจ้ารายนบือซาทวิความโกรธ กระทบพระบาทกับพื้นเสียงดังพร้อมกับ ชี้น้ำพระมเหสี

“เจ้าเลวมาก บังอาจมารู้ไหม” ตวาดเสียงดังลั่นพระตำหนักใน

เหล่านางสนมกำนัลที่แอบฟังอยู่ด้านนอกหัวเราะคิกคักสะใจ พร้อมกับหมอบคลานเข้ามาในตำหนักของพระมเหสีเพื่อเพ็ดทูลพระเจ้า รายนบือซา

“เหนือหัวเพคะ นั่นคือโอรส อ้อย...พระธิดา...เอ่อ...ไม่ทราบแน่ชัด ทราบแต่ว่า นั่นคือลูกของพระมเหสีจริงๆเพคะ พระนางคลอดลูกเป็น หอยโข่งเพคะ” นางสนมคนหนึ่งทูลอย่างเห็น

“เหนือหัวเพคะ ก่อนหน้านั้น พระนางเมาะชาตีอมเอาขอบเสด็จไป สระน้ำใหญ่หลังพระราชวังบ่อยๆเพคะ” นางสนมอีกคนจิบปากจิบคอ กราบทูลด้วยความวิเศษ

“หม่อมฉันก็เคยเห็นเพคะ” นางสนมอีกคนทูล และอีกหลายคน

ก็พยักพืดตามไปด้วย

“พวกเจ้าใส่ร้ายข้า พวกเจ้าใจดำใจร้ายกับข้า เอาเรื่องอะไรมาพูด” นางละล้าละลักเสียงสั้น “เสด็จพี่ นี่คือลูก หอยโข่งคือลูกของพระองค์ เพคะ” นางทูลความจริงทั้งน้ำตา

“ไปให้พ้น” พระเจ้ารายอบือชาตวาดเสียงดังพร้อมกับผลัก พระนางให้ห่างจากตนอย่างรังเกียจ

“ข้าตัดสินใจแล้ว คนอย่างเจ้าเลี้ยงไว้ไม่ได้ ข้าอับอายขายหน้า ประชาชน เจ้ากับไอ้หอยโข่งเป็นกาลกิณีต่อบ้านเมือง เจ้าจงพาลูกเจ้า ไปให้ไกลเมืองของข้าให้มากที่สุด ข้าไม่ให้ทหารนำเจ้าไปประหารชีวิต ก็นับว่าบุญแล้ว เจ้าจงออกไป ออกจากเมืองตั้งแต่วันนี้เลย”

สิ้นกระแสรบสิ่ง พระเจ้ารายอบือชาก็เสด็จออกจากตำหนัก พระมเหสีอย่างรวดเร็ว นางสนมกำนัลหัวเราะคิกคักอย่างสะใจพร้อมกับ ตามเสด็จไปติดๆ

พระนางเมาะซาตีอมอทรงเสียพระทัยยิ่งนัก นางร้องไห้สะอึกสะอื้น ตลอดเวลา ประคองกอดลูกน้อยหอยโข่งไว้แนบอก

“เราคงต้องออกจากเมืองแล้วลูกเอ๋ย” นางรำพึงรำพันทั้งน้ำตา ถึงตรงนี้ไปนุ้ยสะกิดขาเป๊าะจี้ให้หยุดเล่า เพราะสังเกตเห็นหมวย ค่อยๆเปิดห่อผ้าที่ห่อหอยโข่งไว้ แล้วหยิบออกมาหนึ่งตัวพร้อมกับเพ่งมอง อย่างสนใจ

“เป๊าะจี้จ๋า หมวยเคยอ่านหนังสือสารานุกรมเปิดโลกมหัศจรรย์ ที่บ้านคุณครูอ้อยเมื่อปีกลาย มีภาพเขียนประกอบด้วย เป็นภาพผู้หญิง

ชื่อวินัส ยืนอยู่ในเปลือกหอยพัค เขาบอกว่าวินัสถือกำเนิดมาจาก
หอยพัคจ๊ะ เป๊ะจี้” หมวยเล่าอย่างตื่นตื่น

“ไชน้ก็เคยอ่านเรื่องสังข์ทอง เด็กในหอยสังข์เป็นผู้ชายนะ”

ไชน้พูดบ้าง

“แต่เรื่องนี้เป็นเรื่องเล่าถิ่นบ้านเรา เป๊ะจี้เล่าตามที่ได้ยินได้ฟังมา”

เป๊ะจี้บอกกับเด็กทั้งสอง

หมวยกับไชน้พยักหน้ารับอย่างเข้าใจ พलगคะยั้นคะยอให้
เป๊ะจี้เล่านิทานต่อให้จบ เป๊ะจี้ไม่ขัดใจเด็กทั้งสองเพราะเห็นว่ายัง
ไม่สาย ประกอบกับอากาศในวันนั้นไม่ร้อน มีลมพัคเอื้อยๆผ่านเข้ามา
ทำให้เย็นสบาย

TK
park

7. พระอาทิตย์ทรงกลด

พระนางเมาะซาตีอมออุ้มลูกน้อยหอยโข่งเดินโซซัดโซเซออกจากนครกำปางบาราโยะเพียงลำพัง นางเดินผ่านทุ่งนา ป่าละเมาะไปเรื่อยๆ อย่างไม่รู้จุดหมาย เมื่อเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าก็เข้าพักผ่อนนอนหลับได้ร่มไม้ใหญ่ นางโชคดีอยู่บ้างที่มีคนแบ่งอาหารให้กิน แต่ผู้คนบางคนใจร้าย ขับไล่ นางโดยไม่สนใจว่านางเป็นใคร บางคนขว้างปาสิ่งของใส่ บางคนเข้ามาจะทำร้าย บางคนด่าทอหยาบคาย พระนางเมาะซาตีอมอดัดสันใจเดินลัดเลาะมุ่งหน้าเข้าสู่ป่าใหญ่เชิงเขา เพราะกลัวคนจะทำร้ายตนกับลูกน้อย

“ลูกรักของแม่เอ๋ย แม่จะพาเจ้าไปให้ไกลจากเมืองนี้ แม่เป็นห่วงเจ้าเหลือเกิน ไม่มีใครเข้าใจเรา กรรมเวรของแม่แท้ลูกเอ๋ย” นางสะอื้นให้น้ำตาไหลพรากตลอด

“แม่จะดูแลตัวเอง เราจะอยู่ในป่าใหญ่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้คน แม่จะปลูกผักปลูกมันหาเลี้ยงตัวเอง” นางพร่ำรำพึงรำพัน ความรู้สึกบอก

ตนเองตลอดว่า ภายในหอยโข่งนี้มีชีวิตน้อยๆ คอยรับรู้ความในใจของนางตลอดเวลา

ระหว่างเดินทางรอนแรมในป่าใหญ่ นั้น พระนางเมาะซาตือมอรู้สึกเหน็ดเหนื่อยเมื่อย่ำและอ่อนกำลังลงเรื่อยๆ สัตว์ป่าต่างๆ ดูเหมือนจะเป็นเพื่อนพระนาง พวกมันไม่ทำร้ายพระนางเลย ความรู้สึกของนางอบอุ่นด้วยซ้ำไป เหมือนกับได้เพื่อนที่จริงใจคอยปลอบประโลมใจ ก็ยังดีที่ยังมีผู้เข้าใจ ถึงแม้ว่าจะเป็นสัตว์ก็ตาม

นางเดินผ่านเนินเขาสูงลูกหนึ่ง หมายถึงข้ามไปยังที่ลุ่มเบื้องหน้าเหนื่อยล้าใจแทบขาด วันนี้แสงแดดแผ่รังสีเต็มที ความร้อนความเหนื่อยผสมผสานกัน นางแหงนหน้ามองดวงอาทิตย์ น้ำตาไหลพราก เหงื่อไหลชุ่มตัว นี่เป็นฟ้าลิขิตจริงๆ นางรำพึงกับตนเอง พระอาทิตย์ทรงกลดส่องแสงจ้า ร้อนฟ้าวทั่วบริเวณ พระนางเมาะซาตือมอหน้ามืด ทรงกายไม่อยู่ นางกอดลูกน้อยแนบอก ทรุกลงกับพื้นทันที นางมองไม่เห็นอะไรนอกจากความมืด และไม่สามารถรับรู้อะไรได้อีกเลย

“เป็นลมหรือครับ เป้าะจี” หมวยคะยั้นคะยอให้เล่าต่อ

“เดี๋ยวก่อน ไข่มุ่ยสงสัยเรื่องพระอาทิตย์ทรงกลด มันเป็นอย่างไหรือ เล่นเอาพระนางเมาะซาตือมอถึงกับเป็นลมไป” ไข่มุ่ยถามอย่างสงสัย

“ไข่มุ่ยเอ๊ย... นวดขาด้านซ้ายให้เป้าะจีหน่อยซี” ...เป้าะจีบอก

“ไปซี... ไข่มุ่ย เดียวเป้าะจีจะเล่านิทานให้เราฟังต่อนะ” หมวยคะยั้นคะยอ

“ไข่มุ่ยอยากรู้ว่าพระอาทิตย์ทรงกลดเป็นอย่างไร มันทำให้เรา

เป็นลมหมดสติได้เหมือนพระนางเมาะชาตีอมอไหม” ไข่นุ้ยยังข้องใจ

“หมวย...อธิบายให้ไข่นุ้ยฟังซิ” เป้าะจีสั่งการ หมวยรับคำ

“ฟังนะจะไข่นุ้ย พระอาทิตย์ทรงกลดจะเกิดขึ้นช่วงใกล้ๆ จะเที่ยงในวันที่ท้องฟ้าใสๆ ไม่มีหมอกหนาปกคลุม ช่วงฤดูร้อนประมาณเดือนเมษายนจะพบบ่อย วันใดก็ตามที่แสงแดดจ้า หากเราแหงนหน้ามองดวงอาทิตย์ จะเห็นสีเหมือนสีรุ้งเป็นวงกลมล้อมรอบดวงอาทิตย์ ลักษณะอย่างที่เราบอกนี่แหละ คือพระอาทิตย์ทรงกลด” หมวยอธิบาย

“อ้อ...เข้าใจแล้ว ไข่นุ้ยก็เคยสังเกตเห็น แต่ไม่รู้ แล้วมันไม่เคยทำให้ไข่นุ้ยหน้ามืดเป็นลมเลย” ไข่นุ้ยไอ้ฮวดตนเองลอยๆ

“เป้าะจีจ้า เล่าต่อเถอะจ้ะ” หมวยคะยั้นคะยออีก

“เจ้าไข่นุ้ยเอ๊ย เวลามองพระอาทิตย์ทรงกลด อย่าเพิ่งมองนานๆ นะ ลำแสงจ้าอาจทำให้ตาบอดได้” เป้าะจีเตือนก่อนจะดำเนินเรื่องต่อ ไข่นุ้ยพยักหน้ารับเข้าใจคำบอกของเป้าะจี

8. ชะตาชีวิต

เป็นฟ้าลิขิตหรืออย่างไรไม่มีใครทราบ ระหว่างที่พระนางเมษะชาติอมสลับไสลอยู่นั้น มีตาบยายสองคนออกจากกระท่อมมาหาไปมดแดงแฉวนั้นพอดี ฤๅนี้มดแดงทำรังเพื่อวางไข่มาก ตากับยายจะนำไปต้มเติมเกลือนิดๆ แล้วชดน้ำให้ร่อยไปเลย

“ไปที่ตรงนั้นเถอะยาย ดูต้นเนียงโน้นสิ มีรังมดแดงมากจริงๆ หัวถึงน้ำตามมาเร็วเข้า” ตาเรียกยายที่กำลังก้มหน้าก้มตาเด็ดยอดผักหวานอยู่

“ตาเดินนำไปก่อนนะ เดี่ยวตามไป เก็บผักหวานตรงนี้แบบเดียว”
ยายบอก

“เออ...เออ...ตามมาเร็วๆนะ” ตาสั่ง

ยายเก็บผักหวานเสร็จก็เดินตามตาไปยังต้นเนียง ยังไม่ทันถึงเสียงเรียกเอะอะจากตาดังขึ้น

“ยาย...ยายเอี้ยยาย มาทางนี้เร็วเข้า มีคนอยู่ตรงนี้ มาดูซิ เร็วๆ ใครก็ไม่รู้” ตาตะโกนโหวกเหวกเรียกยายอย่างตื่นเต้น

ยายกระหืดกระหอบมาถึงที่ต่ายืนอยู่ วางทาบลงอย่างรวดเร็ว พร้อมกับคุกเข่าประคองร่างพระนางเมาะซาต้อมอให้อยู่ในท่าที่สบายที่สุด ตาใช้ผ้าขาวม้ากระพือพัดไปมา

“ใครละนี่ ตาเอี้ย มาเป็นลมเป็นแล้งแฉนี้ เออ...ดูสิ..ตาเอี้ย หน้าตาสะสวย ผิวพรรณดีดี...ใครกันนี่” ยายพินิจอย่างสงสัย

“นั่นห่อผ้าอะไรละยาย ข้างๆกายนางนั่นนะ” ตาเห็นห่อผ้าขาว คล้ายผ้าอ้อมเด็ก

“ไหนตา อยู่ไหน” ยายถามพลางงุ่นง่านหาสิ่งที่ตาบอก

“อ้อ...นี่อะไระ...ห่ออะไรไว้ละในนี้” ยายค่อยๆหยิบห่อนั้นมาเปิดดู ด้านในซ้ำๆ

“อุ แม่เจ้า!” ยายตกใจอุทานเสียงดังก่อนพินิจต่อไป

“หอยโข่งใหญ่จะตาเอี้ย ดูซิ...ตา หอยอะไรก็ไม่รู้ น่ารักน่าซึ้งแท้ๆ ยี้มก็ เป็น เจ้าประคุณเอี้ย” ยายพูดพร่ำเรื่อยทำให้ตางงไปหมด

“ยาย เป็นอะไรไปแล้วหือ พุดจาเลอะเทอะ นั่นนะหอยโข่งนะ ไม่ใช่เด็กน้อย เออ...ท่าจะบ้าไปแล้ว” ตาปรามยาย

ยายไม่สนใจเสียงปรามจากตา อุ้มเอาผ้าที่ห่อหอยโข่งมากอดแนบอก ทำท่าแกว่งไปมาในอ้อมแขนเหมือนกับอุ้มเด็กอย่างไรอย่างนั้น ตามองดูอย่างงุนงง ยังไม่ทันจะพุดอะไร พระนางเมาะซาต้อมอก็ได้สติขึ้นมา นางลืมตาขึ้นซ้ำๆและทบทวนความจำ ยายวางผ้าห่อหอยโข่ง

บนตักตนเองแล้วลูบแขนลูบหน้าพระนางเมาะซาตือมอไปมา

“พื้นแล้วระะ เป็นไงกัน ไปไงมาไงแม่คุณ ถึงได้มาเป็นลมเป็นแล้ง แถวนี่” ยายสอบถาม

“ท่านผู้เฒ่าทั้งสอง เราคือมเหสีของพระเจ้ารายอบือซา ชื่อเมาะซาตือมอ เราถูกขับออกจากเมือง เดินทางมาไกลมาก เหนื่อยมากเลยเป็นลมไป ขอบพระคุณท่านทั้งสองที่ช่วยชีวิตเรากับลูก” นางพูดเสียงเศร้าสร้อย พร้อมประคองผ้าห่อหอยโป่งจากยายมากอดไว้ในแนบอก

“โธ...โธ...แม่นางเอ๊ย...น่าเวทนาแท้ๆ เรียกพวกเร่ว่าตายายเถิดนะ นี่ลูกของเจ้าจริงๆรึ” ยายรู้สึกเวทนา

“ใช่จะยาย เราคลอดลูกเป็นหอยโป่ง พระสวามีเราโกรธจึงขับไล่เราออกจากเมือง” นางบอกตามความเป็นจริง

“จะไปอยู่ที่ไหนล่ะ แม่นาง” ตาถามบ้าง

“ยัง 모르เลยจะตา หลานคงไปเรื่อยๆให้ไกลจากนครกำปงบาราโยะ เพราะไม่มีใครต้องการหลานเลย” นางเล่าพลางน้ำตาไหลพราก

“โธเอ๊ย เจ้าเดินทางรอนแรมมาไกลจริงๆ น่าเวทนาเจ้าจริงๆนะนี่ เอาอย่างนี้ เจ้าไปอยู่กับเราก็ตีแล้วกัน ตากับยายจะดูแลเจ้ากับลูกเอง” ยายเสนอแนวทาง

“นั่นนะซี ตาเห็นด้วย ไปอยู่กับเราเถิด ตากับยายปลุกถั่วปลุกงา พืชไร่ พืชสวนมากมาย มีกินมีใช้ไม่ลำบากอะไร ที่ทำกินมีพออย่างกังวลเลย ตาจะปลุกกระท่อมให้เจ้าอยู่กับลูกใกล้ๆกับกระท่อมตากับยาย ดีไหมล่ะ” ตาชักชวนและเสนอความคิด

“ขอบพระคุณตากับยายมากที่สุด หลานเหมือนตายแล้วเกิดใหม่ โชคดีมาพบตากับยาย ได้ฟังพาอาศัย หลานจะช่วยเหลืองานทุกอย่าง ขอเพียงมีที่ซุกหัวนอนก็พอแล้ว” นางดีใจยิ้มทั้งน้ำตาขอบคุณตายาย

“ไป...ตา พานางไปพักผ่อนที่กระท่อมของเราก่อนเถอะ วันนี้ไม่ต้องเอาแล้วไข่มดแดง ที่บ้านมีผักแพง แดงกวา เผือกมัน กล้วยอ้อย เต็มไปหมด นางคงหิวมากๆ” ยายพูดพิมพ์ำเรื่อยๆ

ตากับยายเก็บสัมภาระที่นำมาจนหมด แล้วพาพระนางเดินลงไปยังที่ราบหุบเขาเบื้องล่าง ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งกระท่อมของตน พระนางเมาะซาดีอ้อมดีใจเป็นที่สุด คงจะเป็นฟ้าลิขิตให้นางมาพบตากับยาย กลางป่าลึก นางคงรอดตายแล้ว นึกพลางกอดลูกน้อยไว้แนบอกของตน

หมวยเข่าขาเป๊าะจี้ไปมา เกิดความสงสัยขึ้นบางอย่าง จะต้องถามเป๊าะจี้ให้ได้

“สงสัยอะไรหรือ อามวย” เป๊าะจี้ถาม

“เป๊าะจี้จ๋า ตากับยายนับถือศาสนาพุทธหรือจ๊ะ” หมวยถาม

“รู้ได้อย่างไรละ เจ้หมวย” ไข่มดแดงถาม

“ก็รู้สิ ตากับยายไปหาไข่มดแดงมาเป็นอาหาร คนอิสลามเขาไม่กินไข่มดแดงกัน” หมวยอธิบาย

“เรื่องอาหารการกินเป็นเรื่องวัฒนธรรมและความเชื่อที่แตกต่างกันของคนแต่ละกลุ่ม แต่ละสังคม แล้วแต่จะถือปฏิบัติ แต่คนทุกคนจะเหมือนกันคือ การเกิด การแก่ การเจ็บป่วย และการตาย หากทุกคนเข้าใจกันก็เป็นมิตรกันได้ ช่วยเหลือกันได้ อยู่ร่วมกันได้” เป๊าะจี้

อธิบาย

“เช่น ไข่น้อย หมวย เป๊ะจี ไข่มุขศรี ไข่มุขศรี ไข่น้อยช่วยเป๊ะจีเก็บผัก เป๊ะจีเล่านิทานให้ไข่น้อยฟัง เจ้หมวยช่วยเอาผักไปขายในเมืองให้ จริง ไข่มุขศรี” ไข่น้อยขอความเห็น

“จริง...จริงที่สุดเลยไข่น้อยเอ๊ย” เป๊ะจียิ้มรับ

“เป๊ะจีจำ เหนื่อยไหม ไข่น้อยนัดให้นะ แต่ต้องเล่านิทานต่อ นะ” ไข่น้อยพูดปลานวดขาให้เป๊ะจีไปมา

เป๊ะจียิ้มอย่างพอใจตอบรับไข่น้อยโดยการผงกศีรษะรับซ้ำๆ แล้วเล่านิทานต่อด้วยความเต็มใจ

9. สันติสุขกลางป่า

ดากับยายพาพระนางเมาะซาตี้อมมาถึงกระท่อม จัดอาหาร ผักผลไม้ กล้วยอ้อย เผือกมันให้นางได้กินจนอิ่ม เป็นอาหารมื้อแรกที่อร่อยที่สุดนับตั้งแต่นางออกจากเมืองมา รสชาติพืชผักผลไม้หอมหวานกว่าในเมืองหลวง คงเป็นเพราะไม่ได้ปรุงแต่งเสริมรสชาติเพิ่มเติม ไม่มีอะไรที่จะมีคุณค่าเท่ากับธรรมชาติ ที่นี่เป็นที่ที่มีธรรมชาติดั่งดงาม ป่าเขียว น้ำใส เงาไม้ใหญ่ร่มเย็น กลิ่นหอมอ่อนๆของดอกไม้ป่าโชยมากับสายลม นางสูดดมอย่างชื่นใจ รู้สึกจิตใจเบิกบานขึ้น ดากับยายพลอยดีใจด้วยที่เห็นสีหน้าแววตาของพระนางเมาะซาตี้อมสดใสขึ้น รู้สึกรักใคร่เอ็นดูและเวทนาเพิ่มขึ้นเหมือนลูกหลาน

“อยู่ด้วยกันที่นี้แหละหลานเอ๋ย...มีพื้นที่อุดมสมบูรณ์ ปลูกพืชผักผลไม้อะไรก็งอกงามดี ไม่ต้องกลัวจะอดตาย ดากับยายไม่มีลูกมีหลาน มีเจ้ามาอยู่ด้วยนับว่าโชคดี” ยายปลอบประโลม

“พรุ่งนี้ตาจะปลูกกระท่อมให้ใหม่ ใกล้เคียงกับกระท่อมของยายกับตานี้แหละ เจ้าจะได้สะดวกสบายขึ้น” ตาบอก

“ขอบพระคุณตากับยายที่ช่วยเหลือหลาน เป็นบุญของหลานกับลูกจริงๆ หลานจะไม่ลืมพระคุณเลยตลอดชีวิต หลานจะขยันทำงานช่วยตากับยาย จะดูแลตากับยายตลอดไป” นางกล่าว

โก่ไต้ แม่โก่ ลูกเจี๊ยบที่ขายกับตาเลี้ยงไว้พากันเดินมาแถวๆ หน้ากระท่อมทั้งหมด เสียงตีปึกฟัดฟัด บ้างก็ร้องกุกๆ เหมือนกับจะชวนกันมาต้อนรับสมาชิกใหม่ด้วยความยินดี พระนางเมาะชาตีอ้อมอ้อมรู้สึกอบอุ่นและเป็นสุข

วันรุ่งขึ้นตากับยายและพระนางเมาะชาตีอ้อมช่วยกันสร้างกระท่อมหลังใหม่ นางพอใจมาก เพราะกระท่อมหลังน้อยอันงดงามนี้จะเป็นบ้านที่อบอุ่นของนางกับลูกตลอดไป

เวลาผ่านไปจากวันเป็นเดือน จากเดือนเป็นปี พระนางเมาะชาตีอ้อมอาศัยอยู่กับตายายอย่างสงบสุข นางคอยช่วยเหลือตายายตลอด เช่น ไปตักน้ำ เก็บผักหักฟืน วันนั้นก็เช่นกัน นางกลับจากไร่สวน หอบฟืนมามัดใหญ่ เสียงยายร้องเพลงขับกล่อมลูกของนางดังแว่วมาเข้าหู นางยืนฟังแล้วยิ้มอย่างพอใจ

“โก่เถื่อนเหอ	ขันเทือนตั้งตั้งบ้าน
โลกสาวซี้คร้าน	นอนนานให้แม่ปลูก
แม่จวยได้ด้ามขวาน	แยงวานเข้าดั่งพลุก
นอนนานให้แม่ปลูก	โลกสาวซี้คร้าน...เหอ”

เสียงตาหัวเราะขำบทเพลงของยาย ยายไกวเปลไปมา เหมือนกับว่าลูกน้อยของพระนางเมาะชาติคือมอเป็นเด็กอ้วนกลม ยายร้องเพลงกล่อมทุกครั้ง หากมีโอกาสช่วยเลี้ยงดูลูกของนาง

“กลับมาถึงแล้วรี เมาะชาติคือมอ มานีชี ยายจะเล่าอะไรให้ฟัง” ยายกระซิบกระซาบกับนาง หลังจากที่ตานำข้าวฟ่างไปให้ฝูงไก่กินด้านหลังกระท่อมแล้ว เพราะไม่ต้องการให้ตาได้ยิน

“วันนี้ ก่อนหน้าที่เจ้าจะมาถึง เจ้าลูกหอยโข่งไม่ยอมนอนเลย ยายกล่อมจนเสียงแหบ เพิ่งหลับเมื่อครู่นี้เอง ได้ยินเสียงพูดอ้อแอ้ๆ ในเปลือกหอยโข่งทั้งวันเลย” ยายพูดจากที่ตนรู้สึก

“จริงหรือจะยาย” นางเสียงสั่นน้ำตาคลอ

“จริงๆ ยายจะโกหกเจ้าทำไม” ยายบอก

ความรู้สึกของยายเหมือนกับพระนางเมาะชาติคือมอ นางรู้สึกได้ด้วยสัญชาตญาณของแม่ และนางก็มั่นใจว่าลูกของนางมีตัวตนเป็นคนที่อาศัยเปลือกหอยโข่งอยู่

“โอ...ลูกรักของแม่” นางพึมพำ ยายมองพระนางเมาะชาติคือมออย่างเอ็นดู ความคิดแวบหนึ่งเข้ามาในหัว

“เออ...นี่ เมาะชาติคือมอเอ๊ย เจ้าตั้งชื่อให้ลูกของเจ้าได้แล้วนะ ยายไม่อยากเรียกชื่อลูกเจ้าว่า ‘หลานหอย’ ไปจนเขาโตหรอก ฟังดูแล้วไม่ไพเราะหุเลย” ยายเสนอ

“ชื่อของเขาคือ ‘รายขอแม่’ จะยาย หลานคิดไว้นานแล้ว เสด็จพ่อเขาชื่อรายขอป้อซา ตัวเขาคือรายขอแม่” นางทบทวนชื่อของลูกนาง

อย่างภูมิใจให้ยายฟัง

“เออดี ดีแล้ว รายขอขอแน” ยายเรียกชื่อเบาๆ มือเริ่มแกว่งแปล
ไปมา เสียงกล่อมเริ่มดังขึ้นอีกจากปากยาย เป็นเนื้อหาบทเพลงเดิมที่ร้อง
ผ่านมาเมื่อครู่

“ไก่อ่เถื่อนเหอ ชันเทือน.....” ยายร้องเพลงกล่อมรายขอขอแน
อย่างสบายใจ

หมวยนั่งมองหน้าเป๊าะจี๋ อมยิ้มอย่างพอใจ น้ำเสียงของเป๊าะจี๋
ไพเราะน่าฟัง ไข่นุ้ยนั่งฟังเพลินลืมหุบปาก เมื่อเสียงเพลงจบ น้ำลาย
ไหลย้อยจากปากเป็นทาง ไข่นุ้ยยกมือปาดน้ำลายตนเอง หมวยหัวเราะ
คิกคักอย่างตลกขบขัน ไข่นุ้ยไม่สนใจกิจกรรมของหมวย มองหน้าเป๊าะจี๋
ด้วยดวงตาใสซื่อ

“เป๊าะจี๋ครับ ร้องเพลงอีกทีสิ” ไข่นุ้ยอ่อน

“เป็นไง เจ้าไข่นุ้ย ชอบฟังเป๊าะจี๋กล่อมรี” เป๊าะจี๋ถาม

“ใช่ครับเป๊าะจี๋” ไข่นุ้ยตอบ

“เป๊าะจี๋ร้องเก่งนะไข่นุ้ย เจ้หมวยก็เคยฟังเพลงนี้ แม่ไข่นุ้ย
นั่นแหละ ร้องกล่อมไข่นุ้ย เจ้จำได้”

หมวยยิ้มให้ไข่นุ้ยอย่างเอ็นดู

“ก็ไข่นุ้ยสิเจ้หมวย แต่ไข่นุ้ยว่าเป๊าะจี๋เขาร้องเพลงเพราะมากเลย”

ไข่นุ้ยพูดจากใจจริง หมวยก็เห็นด้วย

“เป๊าะจี๋ จำเพลงนี้ได้จากใคร” หมวยถาม

“ข้าก็จำเขามา คนแถวบ้านเขาที่นั่นแหละ” เป๊าะจี๋พูดเดาส่ง

“เป๊ะจี้จี้ ตากับยายในนิทานของเป๊ะจี้คือปู่ย่าตาทวดของ
คนในหมู่บ้านเราใช่ไหม”

หมวยถาม

“จริงหรือครับเป๊ะจี้ เจ้หมวยพูดถูกใช่ไหมเป๊ะจี้” ไข่น้อย
คะยั้นคะยอ

เป๊ะจี้ยิ้มกว้างอย่างอารมณ์ดี ไม่ตอบคำถามของเด็กทั้งสองคน
ปล่อยให้จินตนาการไปเอง ความจริงแล้วเพลงกล่อมเด็กที่ร้องไปคือ
เพลงพื้นบ้านของท้องถิ่นภาคใต้ มีเนื้อหาดี เป๊ะจี้ต้องการอบรมสั่งสอน
หมวยกลายๆ เพราะเห็นหมวยมาแต่เล็กๆ หวังให้หมวยมีค่านิยมในเรื่อง
ความขยันหมั่นเพียร เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะเป็นผู้ใหญ่ที่ดี มีคน
นิยมชมชอบ

TK
park

TK

10. กุมารน้อยเผยตัว

วันหนึ่งพระนางเมาะซาตีอมตื้นแต่เช้า ยายบอกว่าเมื่อสองสามวันก่อนฝนตก วันนี้ให้ไปป่าด้วยกัน เพราะมีผักหวานออกยอดอ่อนเต็มต้น ไม่พินก็ใกล้จะหมด หากไม่ไปเก็บมาไว้ใช้จะลำบาก เพราะช่วงนี้ฝนตกบ่อย นางปลูกเสื่อผืนเล็กไว้ใต้ที่นอน แล้วเอาผ้าอ้อมสีขาวยู๋ทับอีกชั้น วันนี้รายขอแนนอนบนฟูกคงจะดีกว่า เพราะนอนเปลมานานแล้ว แม่เกรงว่าเจ้าจะหล่นลงมา นางก้มลงจูงรายขอแนที่แก้มพร้อมกระซิบเบาๆว่า

“ลูกรักของแม่ ฝากบ้านให้ดีๆนะจ๊ะ แม่จะไปป่ากับตายายเพื่อเก็บผักหักพินมาไว้” นางบอก

เสียงตากับยายเรียก นางรีบกระวีกระวาดเตรียมสัมภาระก่อนจะยกกระดั่งเมล็ดถั่ว งา ข้าวเปลือก มาวางตากนอกชานจนเสร็จเรียบร้อย แล้วจึงเดินตามหลังตากับยายไป

เวลาผ่านไปพักใหญ่หลังจากที่พระนางเมาะซาตีอมออกจากกระท่อมไปแล้ว เจ้าโก่โต้งตีปีกพึ่บๆ โกงคอขันเสียงดัง “เอ๋ก อี เอ๋ก เอ๋ก...”

ชั้นข้าแล้วข้าอีกสองสามรอบ แม่ไก่และลูกๆ ได้ยินเสียงเจ้าไต้งขันก็วิ่งกรูเข้ามาสมทบ เสียงดังกึกๆ พร้อมกับคุ้ยเขี่ยหากินอยู่ใกล้เรือนชานกระท่อมเจ้าไต้งตีปีกพึ่บๆ อีกครั้ง พร้อมกับกระโดดขึ้นมาบนเรือนชาน ข้าวเปลือกที่ตกในกระดังคืออาหารอันโอชาของมัน มันจิกกินเรื่อยๆ พร้อมกับเหยียบย่ำคุ้ยเขี่ยจนข้าวเปลือกกระจัดกระจาย

ฝ่ายกุมารน้อยรายขอแหที่ซ่อนตัวอยู่ในหอยโข่งรู้ทุกอย่างว่ามารดาไปป่าเพื่อเก็บผักหักพิน รู้สึกเวทนาสงสารยิ่งนัก เพราะเหนื่อยยากลำบากกายตลอดมา พระมารดาไม่เคยรังเกียจเดียดฉันท์ลูกน้อยที่เป็นหอยโข่งเลย แต่กลับอุ้มชูดูแลมาเป็นอย่างดี พระคุณของมารดาเลิศล้ำประเสริฐหาสิ่งใดมาเปรียบไม่มี หากจะปรากฏกายให้มารดาเห็นก็ยิ่งนึกกลัวอยู่

แต่วันนี้ เจ้าไต้งมาจิกกินข้าวเปลือก และยังเหยียบย่ำคุ้ยเขี่ยอีก หากไม่ออกไปได้ ข้าวคงต้องหมดแน่ๆ พระมารดาคงต้องลำบากกุมารน้อยรายขอแหโผล่หน้าออกมา เหลียวซ้ายแลขวาไปมา เมื่อไม่เห็นใครอยู่แถวนั้นแน่ จึงออกจากหอยโข่ง ฉวยได้ไม้ไล่ตีเจ้าไต้งกระเจิงไป

หลังจากเจ้าไต้งไปแล้ว กุมารน้อยรายขอแหเก็บข้าวเปลือกที่ตกหล่นจนเรียบร้อย เหลียวมองซ้ายขวาไปมาไม่พบใครจึงเข้าครัวหุงข้าวเตรียมอาหาร ล้างจาน ภูบ้านเรียบร้อย ก่อนจะมานั่งเล่นหน้าบันไดทางขึ้นกระท่อม

พระนางเมาะชาติอมอเก็บผักหักพินได้พอสมควร รู้สึกคิดถึงลูกจึงขอตากับยายกลับกระท่อมก่อน

“ตาจ๋า ยายจ๋า หลานขอกลับกระท่อมก่อนนะจ๊ะ เป็นห่วงรายขอหมอแน” นางบอกตามจริง

“เออ เออ ไปเถอะ เดี่ยวตากับยายตามไปที่หลัง” ยายอนุญาต พระนางเมาะชาตีอมอดินกลับกระท่อมอย่างรีบเร่ง มองไปที่กระท่อมแต่ไกล เห็นกุมารน้อยนั่งเล่นอยู่หน้าบันได มองแต่ไกลเห็นรูปทรงวงพักตร์ตรงงามน่ารักยิ่งนัก นางค่อยๆ ย่องเข้าไปใกล้แล้วซุ่มแอบดูอยู่นาน มั่นใจว่าใช่กุมารน้อยรายขอหมอแนของตนเป็นแน่

“ลูกรักของแม่ นั่นเจ้าเอง รายขอหมอแนของแม่” นางเรียกด้วยเสียงอ่อนโยน

กุมารน้อยรายขอหมอแนได้ยินเสียงเรียกของมารดาจำได้มัน รีบวิ่งหนีเข้าไปในหอยโข่งตามเดิม ใจไม่ค่อยดี คอยฟังว่ามารดาจะว่าอย่างไร

พระนางเมาะชาตีอมอรีบวางหาบฟืนและตะกร้าผัก รีบขึ้นกระท่อมหากุมารน้อย เปิดห้อง ผ้าห่ม ค้นหาตามซอกมุมทุกแห่ง ไม่พบใครเลย หรือเป็นผีป่ามาหลอกหลอน นางคิด นางพิจารณากระดิ่งข้าวเปลือก ถั่ว งา จัดเก็บเรียบร้อย เข้าไปดูในครัว ข้าวปลาอาหารจัดเตรียมไว้เรียบร้อย ด้วยจานล้างเก็บเรียบร้อยเช่นกัน พื้นบ้านสะอาดสะอาด เพราะเพิ่งปิดกวาดเช็ดถูใหม่ๆ

พระนางเข้าไปนั่งใกล้ๆ ลูกน้อยหอยโข่ง พินิจพิจารณาดู แล้วอุ้มไว้แนบอก น้ำตาไหลพราก

“ลูกรักของแม่ แม่รู้ว่าเป็นเจ้า เจ้าคงรักและสงสารแม่ จึงออกมาช่วยแม่ แม่ไม่ได้คิดไปเอง เป็นเจ้าไข่มุขใหม่ที่นั่งเล่นอยู่เมื่อครู่นี้ ลูกจ๋า

รายขอแม่ของแม่ ออกมาหาแม่เถิด มาให้แม่กอดให้ชื่นใจ” นางสะอื้นให้
กอดลูกไว้แนบอก

เป๊าะจี้ขยับตัว เปลี่ยนท่านั่ง รู้สึกเมื่อยขบที่หลังขึ้นมา

“เป๊าะจี้จ๋า หมวยขอโทษ ขอขัดจิ้งหะหน่อยได้ไหม” หมวยถาม

“เจ้หมวย...ถามทำไมท้อ...” ไข่นุ้ยทำตาเขียวใส

“เดี๋ยวเป๊าะจี้โกรธนะ ต้องรักษามารยาทการฟังซี สงสัยว่าจะลืม
ที่ครูสอนหมดแล้วแน่เลย” ไข่นุ้ยบ่นอุบอิบ

“เจ็บบ่น... ไข่นุ้ย ก็เจ็อยากรู้นี้” หมวยแย้ง

“อ้าว...เอาเข้าไป ทะเลาะกันอีกแล้ว” เป๊าะจี้ปรามเบาๆ

“หมวยจะถามอะไร” เป๊าะจี้หันไปถามหมวย

“พระนางเมาะซาตีอมอเอาไม้ดีหอยโข่งใหม่จ๊ะ เป๊าะจี้” หมวย
ถามทันที

“ไม่ดี ไม่ดี” เป๊าะจี้ตอบ

“ยอมออกจากหอยดีๆไซ้ใหม่ เป๊าะจี้” ไข่นุ้ยเดา

“เอาอย่างนี้” เป๊าะจี้มองหน้าหมวยกับไข่นุ้ยสลับกันไปมาอย่าง
ใช้ความคิด

“คือ เป๊าะจี้จะบอกว่า ให้หมวยกับไข่นุ้ยทายดูว่ากุมารน้อย
รายขอแม่จะออกมาจากหอยโข่งหรือไม่”

“ไม่ออกมาครับ” ไข่นุ้ยชิงตอบก่อนหมวย

“เพราะอะไรละ บอกเหตุผลด้วยซี” เป๊าะจี้ถามต่อ

“หนึ่ง กลัวหนาว สอง อาย แต่...แต่บางทีก็อาจออกมา เพราะ

สงสารแม่” ไข่น้อยตอบสองแง่สองมุม

“เลือกตอบสักอย่างแล ไข่น้อยเอ๊ย...เลือกว่าออกมาหรือไม่ออกมา”

หมายท้วงติง

“เอาว่า ไม่ออกมาดีกว่า” ไข่น้อยตัดสินใจ

“หมายละ” เป้าะจีถาม

“หมายเลือกเอาไม่ยอมออกมาเช่นเดียวกับไข่น้อยจะ เพราะ หอยโข่งเป็นที่อยู่ซึ่งปลอดภัยของรายขอแนะ หากสงสารแม่ค่อยแอบ ออกมาช่วยช่วงไม่มีใครเห็น อีกอย่างหนึ่ง ถ้าเป็นหมาย หากไม่มั่นใจ ไม่เก่ง หมายจะยังไม่ออกมา” หมายให้เหตุผล

“ทั้งสองคนเลือกตอบเหมือนกันไข่น้อย คือไม่ยอมออกจาก เปลือกหอยโข่ง” เป้าะจีถามย้ำทบทวน

เด็กทั้งสองคนตอบเสียงดังพร้อมกันว่า “ใช่แล้ว” เป้าะจีพยักหน้า รับคำตอบของทั้งสองคน

“เหตุผลดีมากทั้งสองคน จงจำไว้นะหลาน การที่เราจะทำอะไร ก็ตาม จะต้องพิจารณาเหตุผล อย่างถี่ถ้วนใจร้อน และตามใจตน การจะออกไปสู่โลกภายนอกนั้นเราจะต้องพร้อมและมั่นใจ อย่างที่หมายพูด นั้นแหละถูกต้อง” เป้าะจีเตือนสติ

“เจ้หมายตอบตามหลังไข่น้อย เลียนแบบไข่น้อยละ” ไข่น้อยแกล้งยั่ว แล้วมองหน้าเป้าะจีชนิดหนึ่งทำท่าไม่พอใจ

“เป้าะจีชมหมายคนเดียว ไข่น้อยตอบถูกก่อนเจ้หมาย ไม่เห็น ชมเลย” บ่นอุบอับอย่างน้อยใจ

“กำลังจะชมว่าไข่น้อยเก่ง โธ...โธ...ใจน้อยไปได้ เจ้หมวยกำลังจะบอกไข่น้อยว่า เหตุผลของไข่น้อยดีมาก ๆ เลย รายขอแนอาจจะกลัวหนาวและอายุจริง ๆ ก็ได้ จริงไหมจะเป๊าะจี้” หมวยพูดเอาใจไข่น้อยพร้อมกับดึงมือมากุมไว้ บีบให้กำลังใจ พลังอยากรู้คำตอบจริง ๆ จากเป๊าะจี้

“ตกลงว่า รายขอแนไม่ยอมออกมาจากหอยโข่งไข่น้อยจะ” หมวยถามเป๊าะจี้

“ออกมา” เป๊าะจี้ตอบซ้ำ ๆ

“อ้าว เมื่อกี้พวกเราก็ตอบผิดนะซี” หมวยทำท่าง

“ออกมาวันหลัง ค่อย ๆ ออกมา เรียนรู้ทีละนิด” เป๊าะจี้บอก

“คงเป็นฟ้าลิขิตนะเป๊าะจี้” หมวยพยายามคิดวิเคราะห์เหตุผล

“หากรายขอแนเกิดมาเป็นคนแต่แรก พระนางเมาะซาตี๋อมอดคงเลี้ยงดูลำบาก เพราะเด็กทารกเลี้ยงยากจะตายไป” หมวยคิด

“โธเอ๊ย...เจ้หมวยคนฉลาด คิดได้อย่างไร จะลำบากได้ไง เพราะถ้าเกิดเป็นคนตั้งแต่แรกจะถูกขับไล่ออกจากเมืองหรือ” ไข่น้อยเถียงเอาชนะ

เป๊าะจี้หัวเราะเสียงดังอย่างอารมณ์ดี บอกให้ไข่น้อยมานวดหลังให้ เพราะรู้สึกเมื่อยนิด ๆ หมวยขยับตัวนั่งพับเพียบเท้าแขนซ้ายแทนแขนขวา ไข่น้อยนวดหลังให้เป๊าะจี้ด้วยความเต็มใจ

เป๊าะจี้หายใจลึกและยาว ทบทวนนิทานที่ตนเล่ามา เมื่อนี้ก็ออกแล้วมีมิดหนึ่งก่อนดำเนินเรื่องต่อ

TK
park

ศูนย์การเรียนรู้

TK
park

อุทยานการเรียนรู้

11. เรียนรู้โลกกว้าง

หลังจากที่กุมารรายขอแน่ออกจากหอยโข่งมาอยู่ร่วมกับมารดา ตาทวด ยายทวด เขาไม่เคยกลับเข้าไปในหอยโข่งอีกเลย การเรียนรู้สภาพแวดล้อมภายนอกเปลือกหอยโข่งไม่มีปัญหา เพราะมารดา ตาทวด และยายทวดคอยดูแล อบรมสั่งสอนให้ตลอดทุกวัน รายขอแนจะเล่นสนุกสนานในเขตบริเวณกระท่อมโดยมีเจ้าไต้ัง แม่ไก่ ลูกเจี๊ยบหลายตัว เป็นเพื่อน

รายขอแนเป็นเด็กฉลาด รูปร่างหน้าตาผิวพรรณดี เป็นที่รักของทุกคน ตาทวดชอบสอนให้รู้จักการใช้ชีวิตอยู่ในป่า ปลูกฝังให้รักท้องถิ่นและธรรมชาติ เช่น ผืนป่า ต้นไม้ ลำธาร วันนั้รายขอแนตื่นแต่เช้า เตรียมตัวเรียบริ้อยคอยให้ตาทวดมารับ พระนางเมาะชาติอมอเดินเข้ามาใกล้ สวมกอด หอมแก้มซ้ายขวาด้วยความรักเอ็นดู

“วันนั้จะไปเที่ยวป่ากับตาทวดยายทวดใช่ไหม” มารดาถาม

“ใช่แล้วท่านแม่” รายขอแนตอบ

“อย่าเล่นซุกซนนะลูก ตาหวดยายหวดแก่แล้ว อีกอย่างหนึ่ง เจ้าต้องช่วยตาหวดยายหวดนะจ๊ะ” พระนางเมาะซาตีอมเดือนพลางลูบ ศีรษะพลาง

“ลูกจะไม่เล่นซน จะช่วยตาหวดยายหวดเก็บเงิน เมื่อวานนี้ ลูกก็ช่วยตาหวดตักน้ำจืดเต็มตุ่ม ท่านแม่เคยสอนลูกว่า อยู่บ้านท่าน อย่างนี้ดูตาย บั้นวับันควายให้ลูกท่านเล่น” รายขอแม่พูดจ้อก่อนจะ ลงจากบันไดกระท่อมไปหาตาหวดยายหวดที่กำลังมารับตน

พระนางเมาะซาตีอมมองตามหลังรายขอแม่ด้วยความภาคภูมิใจ เวลาผ่านมานานเกือบจะเจ็ดปีแล้วที่นางจากเมืองกำปางบาราโยะมา คงจะ ไม่มีใครเลยที่รู้ความจริงว่า ลูกน้อยหอยโข่งของนางในปัจจุบันนี้คือ ราชโอรสรายขอแม่ผู้ดงามและชาญฉลาด นางยิ้มอย่างพอใจ ความคิด ของตากับยายไม่แตกต่างจากพระนางเมาะซาตีอม ขณะที่ออกจาก กระท่อม รายขอแม่สะพายย่ามเดินนำหน้าไปก่อนอย่างคล่องแคล่ว ขำนาญทาง รูปร่างหน้าตาดงามสมกับเป็นเชื้อสายผู้ดีจริงๆ

“เร็วๆซีตาหวด ยายหวด จะถึงป่าใหญ่แล้ว จะไปเล่นน้ำตก ให้สนุกเลย” เด็กชายบอกตากับยายเสียงแจ้วๆ

ตากับยายตามมาจนทัน เมื่อถึงเขตป่าใหญ่ทั้งหมดหยุดพักผ่อน ใต้ต้นเหลียงใหญ่ รายขอแม่รู้สึกที่ตัวเองเล็กนิดเดียวเมื่ออยู่ในป่าที่ขี ดันไม้มากมายหลายชนิดขึ้นหนาแน่น เบื้องล่างหุบเขาที่ห่างจากนี้ไม่ไกล คือธารน้ำใสที่ไหลจากเขาลูกใหญ่ด้านบน ตากับยายพารายขอแม่ เดินฝ่าลัดเลาะแนวป่ามาถึงธารน้ำไหลเบื้องล่าง รายขอแม่ตื่นตื่นดีใจ

“ตาทวด ถึงน้ำตกแล้ว อาบน้ำด้วยกันไหมตาทวด” รายขอแนะ
ชวนเล่นน้ำตกเล็กๆ ที่ไหลผ่านซอกหลืบหินผา

“โถ...พ่อคุณ จะอาบน้ำหรือเล่นน้ำกันแน่จ๊ะ” ยายถาม

“เถอะน้ำ...ยายทวด ขอเล่นนิดเดียว” รายขอแนะพูดพลางถอด
เสื้อผ้าออกเหลือแต่ตัวล่อนจ้อนลงไปเล่นน้ำ

น้ำที่ไหลจากช่องเขาหลืบเขาผ่านก้อนหินระเกะระกะใสสะอาด
แอ่งน้ำเล็กๆ ในซอกหลืบหินผาแห่งนี้เย็นสบาย น้ำที่ไหลผ่านช่องเขา
ไม่เคยเหือดแห้ง ปีแล้วปีเล่าธารน้ำแห่งนี้ก็ยังมีอยู่ ตาบอกให้รายขอแนะ
ขึ้นจากน้ำ เมื่อสวมเสื้อผ้าเรียบร้อยแล้วตากับยายช่วยกันจูงมือรายขอแนะ
เดินลัดเลาะริมลำธารขึ้นไปจนถึงบริเวณที่มีน้ำตกสูงๆ ตากับยายยิ้มกว้าง
พอใจที่เห็นสายน้ำตกเบื้องหน้าสวยงาม เสียงดังซู่ซ่าของน้ำตกที่ไหล
จากที่สูงลงมากกระทบโขดหินผาและแอ่งน้ำเบื้องล่าง ทุกคนตื่นตื่นดีใจ
จนหายใจเหนื่อย หลังจากขึ้นชมน้ำตกแล้ว ทั้งหมดตกลงกันจะกลับ
กระท่อม ตาชำนาญทางกว่าใครเดินนำหน้าไปก่อน

“มาทางนี้ ตามตามายายเอ๊ย อ้อมมาด้านนี้ ระวังต้น ‘กลางดาง’
นะยาย” ตาบอกให้ระวังต้นไม้ชนิดหนึ่ง

“ทำไมต้องระวังด้วยละ ตาทวด” รายขอแนะสงสัย

“ยางของมันมีพิษ ถ้าถูกผิวหนังจะคันมากเลยแหละหลาน”
ยายทวดบอกให้ทราบ

“บางคนเขาเรียกว่าต้นนางปรน” ตาพูดเสริม

“ต้นนางปรนมีพิษ” รายขอแนะทวนคำพร้อมจดจำสิ่งที่ยายบอก

“ยายทวดจำ โน่นเขาเรียกต้นอะไร ที่อยู่ตรงกิ่งใหญ่ของต้นไม้ โน่น ใบใหญ่จึ้งเลย” รายขอแหชี้ไปยังพืชชนิดหนึ่งด้วยความสงสัย

“อ้อ นั่นใช่ไหม...เขาเรียก ‘ชายผ้าสีดา’ ใบของมันใหญ่ สวย ด้วย พืชพวกนี้ชอบอาศัยต้นไม้อื่นอยู่” ยายบอก

“ต้นไม้ใหญ่ๆ พวกนี้เอามัดพันให้ล้มลงกับพื้นได้ไหมตาทวด” รายขอแหถามชื่อๆ

“ทำได้ แต่ไม่ดี ไม่ควรทำเลย” ตาบอก

“เพราะอะไร” รายขอแหถามต่อ

“เพราะว่าต้นไม้ทุกต้นมีชีวิต รากของมันจะประสานกันเหมือน ตาข่าย ยึดเกาะกันแน่นเพื่ออุ้มพื้นดินไว้ เมื่อเกิดพายุฝนตกหนัก พื้นดิน ก็ไม่ถล่มไหลเป็นดินโคลน ต้นไม้ทุกต้นมีคุณค่าต่อคน อย่าคิดตัดทำลาย นะหลาน” ตาอธิบายพร้อมกับย้ำเตือน

“ต้นไม้มีประโยชน์มากเลยนะตาทวด หลานไม่คิดตัดไม้แล้ว และจะไม่ให้ใครมาตัดไม้ในป่าแถวนี้ด้วย” รายขอแหเห็นด้วยกับตาทวด

“ประโยชน์อย่างอื่นก็มีนะหลาน” ยายแนะ

“นั่น เจ้าดูทางนั้นสิ” ยายชี้มือไปยังไม้ล้มลุกใบรูปไข่ปลายเรียว แหลม

“นั่นแหละเขาเรียกว่าต้นกำลังควายเถิก บางคนก็เรียกว่ากำลัง หนูมาน เป็นยาสมุนไพร แก้อาการนอนสะดุ้งผวา หลับๆ ตื่นๆ ร้อนหน้า น้ำตาไหล และเป็นยาบำรุงกำลังด้วย” ยายอธิบาย

“อ้อ...หลานจำได้ ที่กระท่อมเราก็มี ตาทวดปลุกเอาไว้ใช่ไหม

ดาหวด” หันไปถามดาหวดซ้ำ เสียงเอออของดาหวดทำให้รายขอแนะพอใจ

“ดาหวด ยายหวด โน่นลูกอะไร สีแดงเป็นพวงใหญ่ กินได้ไหมจ๊ะ” รายขอแนะชี้ไปที่พีชจำพวกปาล์มชนิดหนึ่งที่มีผลสุกสีแดงเป็นพวง

“นั่นเขาเรียกว่า ‘เต่าร้างแดง’ บางคนเรียกมะเตีง จากของมันแก้ขำในได้” ตาบอกสรรพคุณพลงเดินไปเรื่อยๆ

ตากับยายพารายขอแนะเดินลัดเลาะเรื่อยๆ มาจนถึงเขตพีชไร่ พีชสวนที่ปลูกเอาไว้ ช่วยกันเก็บผัก ขุดหัวเผือก หัวมัน หักพืชมัดรวมกัน เพื่อนำกลับกระท่อม รายขอแนะวิ่งไปที่ต้นกล้วย ตะโกนเรียกดาเสียงดัง

“ดาหวด ดาหวดจ้า ทำมาให้หลานด้วยสิ หลานจะมีมากกลับกระท่อม นะดาหวดนะ” รายขอแนะอดอ้อนจนตาใจอ่อน

“ใจเย็นๆ คอยเดี๋ยเดี๋ย เดี่ยวดาหวดจะทำให้ หลานไปช่วยยายหวดเก็บถั่วทางนั้นก่อนนะ” ตาสั่งพร้อมกับตัดก้านกล้วยลงมาหนึ่งก้าน

รายขอแนะช่วยยายเก็บถั่วตามที่ตาบอก ยายให้สะพายย่ามที่ใส่ผักไม่มากนัก กลัวว่าจะหนัก ตาทำม้ก้านกล้วยให้เรียบร้อย รายขอแนะยิ้มอย่างพอใจ นำม้ก้านกล้วยมาขึ้นไปเวียนมารอบๆ สุ่มทุ่มฟุ่มไม่อย่างสนุกสนาน

“ฮึ...กับๆ ฮึ...กับๆ” รายขอแนะร้องเลียนแบบเสียงม้ร้อง เพราะจดจำมาจากดาหวดที่เคยสอนให้เล่น

“อ๊า ซีม้กลับกระท่อมได้แล้ว” ยายบอกอย่างเอ็นดู

“ระวังหล้มนะหลานนะ” ตาบอกอย่างห่วงใย

“ฮึ...กั๊ กั๊ ฮึ...กั๊ กั๊”

รายขอแหซึ่งมีก้านกล้วยพร้อมทั้งทำเสียงม้าประกอบท่าทาง
วิ่งกระโดดเหวาะ ๆ อย่างสนุกสนานไปตามเส้นทางที่เคยชิน ตากับยาย
ชอบหัวสั้มากระตามหลังไปตืด ๆ ในใจต่างชื่นชมความฉลาด น่ารัก
ของรายขอแห พลังคิดว่าหากพระเจ้ารายขอบือซามาพบเห็นราชโอรส
ของตนเองในเวลาี้จะรู้สึกอย่างไร

หมวยกับไข่มุ่ยนั่งเียบตั้งใจฟังอย่างสนใจ ความจริงแล้วมีข้อที่
อยากถามอยู่หลายตอน แต่สนใจอยากฟังต่อให้จบมากกว่า เด็กทั้งสอง
คะยั้นคะยอให้เป๊ะจี้เล่าต่อ ซึ่งเป๊ะจี้เองก็อยากเล่าต่อเช่นกัน อยากจะ
บอกให้เด็กทั้งสองรับทราบถึงบทสรุปความในใจของผู้ที่ทำให้ชีวิตของ
พระนางเมาะซาดีมอและลูกน้อยต้องมาเผชิญชีวิตกลางป่า เขาผู้นั้น
คือพระเจ้ารายขอบือซาแห่งนครกำปงบาราโยะ

TK
park

อุทยานการเรียนรู้

12. เหตุผลจิตใจให้คิด

ฝ่ายพระเจ้ารายอบือซาอยู่เมืองกำปางบาราโยะไม่เคยมีความสุขเลย นับตั้งแต่พระมเหสีเมาะซาตีอมจากไป เวลาบรรทมก็ยกพระหัตถ์ขึ้น ก่ายพระนลาฏแล้วกันแสงสะอึกสะอื้นเพราะคิดถึงพระมเหสี ป่านี่จะเป็นตายร้ายดีอย่างไร เวลาผ่านไปหกปีกว่าแล้วที่ไม่มีข่าวคราวของพระนาง เมื่อคิดย้อนหลังไปแล้วรู้สึกโกรธตัวเองยิ่งนักที่ไม่คิดให้รอบคอบ ขาดสติ ขาดเหตุผล คิดถึงคุณความดีของพระมเหสีในอดีต นางไม่มีทางจะกระทำความชั่วอย่างที่พระองค์คิดแน่นอน ก่อนที่จะออกไปล่ากวางเผือก มาให้นางนั้น นางก็กำลังทรงครรภ์ เมื่อนางคลอดออกมาเป็นหญิงโง่ กลับคิดว่าไม่ใช่ลูกของตน บางทีอาจมีพระราชโอรสหรือพระราชธิดา ตัวน้อยๆอาศัยอยู่ในเปลือกหอยโข่งก็ได้ หากเป็นเช่นนั้นจริงแล้ว ป่านี่จะอยู่กับอย่างไร หรือเป็นเหยื่อของเสือสิงห์ในป่าไปแล้ว คิดถึงตรงนี้น้ำพระเนตรไหลอาบหน้าด้วยความเศร้าโศก

“เราอยู่ต่อไปอีกไม่ได้แล้ว จะต้องออกเดินทางติดตามหาพระมเหสีกับลูกด้วยตนเอง” พระเจ้ารายอบือซาร่าฟังกับตนเอง

ไข่นุ้ยนั่งฟังเป๊าะจี้เล่าอย่างตั้งใจ เมื่อถึงตรงนี้ก็กลับเข่าหาเป๊าะจี้ไปมาเบาๆ

“เป๊าะจี้ครับ...เดี๋ยวก่อน ไข่นุ้ยสงสัยคำว่า ‘กายพระนลาฏ’ คือทำอะไร” ไข่นุ้ยถาม

“อะไรอีกล่ะไข่นุ้ย สงสัยอยู่ได้ ‘พระนลาฏ’ คือตรงนี้” หมวยชี้ตรงหน้าผากไข่นุ้ยจนหน้าหงายแล้วพูดต่อ

“บรรทม แปลว่า นอน พระหัตถ์ แปลว่า มือ สรูปก็คือนอนเอามือก่ายหน้าผาก เป็นกิริยาของคนทีกลุ้มใจ ไม่สบายใจ ไข่นุ้ยจะเป๊าะจี้ เป๊าะจี้ไม่น่าใช้คำราชาศัพท์เลย...” หมวยอธิบายเสร็จบ่นอุบอุบ

“โอ้เอ๊ย...เจ้หมวย คำว่าบรรทม แปลว่า นอน พระหัตถ์ แปลว่า มือ เขารู้กันทั้งหมู่บ้านเขาทะเล ไม่ต้องบอกก็ได้ หนังสือเขาเล่นที่ไรพูดกันทุกที แต่คำว่า ‘พระนลาฏ’ คำเดียวหรอกที่ไข่นุ้ยไม่รู้” ไข่นุ้ยเถียงเอาชนะ เพราะรู้สึกเคืองที่ถูกชี้หน้าผากอย่างแรง

“พอแล้วๆ ทั้งสองคนนั่นแหละ ไข่นุ้ยเอ๊ย...ฟังเป๊าะจี้นะ ความโกรธ ความแค้น ความโมโห มันคือศัตรูตัวร้ายของเรา เช่น พระเจ้ารายอบือซาร่ารับความโกรธของตนเองไม่ได้ เพิ่งมาคิดได้ที่หลัง บางทีอาจจะหายไปไม่รู้จะตามหาพระมเหสีกับลูกพบหรือไม่” เป๊าะจี้พูดหยั่งเชิงความรู้สึกของเด็กทั้งสองว่าอยากฟังนิทานต่อไปหรือไม่

หมวยกับไข่นุ้ยไม่ได้ตอบ ต่างมองหน้ากันอย่างคนรู้สึกผิด หมวย

ดิ่งมือของไข่น้อยมากุมเอาไว้ ไข่น้อยขยับเข้าไปนั่งเบียดใกล้ๆ หมวยอย่าง
ว่าง่าย ทั้งสองมองสบตากัน ส่งยิ้มให้กันแสดงถึงว่าเข้าใจกัน เพราะ
เกรงว่าเป๊าะจี้จะไม่เล่านิทานให้ฟังต่อไป เป๊าะจี้ยิ้มอย่างเข้าใจเด็กทั้งสอง
โดยประเมินจากอากัปกิริยาต่างๆ เด่าได้ว่าต้องการอะไร แต่ก็ยังแกล้ง
ถามต่อ

“เปื่อหรือยังล่ะ” เป๊าะจี้ถาม

“ยังจะ...ยังครับ” เสียงหมวยกับไข่น้อยดังพร้อมกัน พร้อมกับขยับ
เข้าไปนั่งใกล้ๆ เป๊าะจี้

“เป๊าะจี้เล่าถึงตรงไหนแล้วล่ะ หมวย” เป๊าะจี้แกล้งถาม

“ถึงตรงที่...เอ่อ...ตรงที่พระเจ้ารายอบือชากำลังจะออกติดตาม
พระมเหสีมาหาชาติอมอครับ...” ไข่น้อยตอบเป๊าะจี้เสียงใส โดยมีหมวย
พยักพยิตตามที่ไข่น้อยตอบอย่างเห็นด้วย

“เออ...ใช่...ไข่น้อยเก่ง จำได้แม่นยำดีมาก เป๊าะจี้จะเล่าต่อให้ฟัง”
เป๊าะจี้ชมไข่น้อยพลางเอนหลังพิงต้นมังคุดแล้วดำเนินเรื่องต่อไปอย่างตั้งใจ

วันต่อมาพระเจ้ารายอบือชาสั่งเสนาอำมาตย์จัดขบวนเสด็จ ซึ่ง
ประกอบด้วยช้าง ม้า เหล่าทหารออกติดตามพระมเหสี พระเจ้ารายอบือชา
ทรงเป็นผู้นำขบวนเสด็จครั้งนี้ด้วยพระองค์เอง เส้นทางเสด็จนั้นไม่แน่นอน
พยายามสืบเสาะถามหาพระมเหสีจากชาวเมืองที่คาดว่าจะพบเห็น แต่
คำตอบคือ ไม่มีใครพบเห็นพระนางเลย ขบวนเสด็จเดินทางรอนแรม
ผ่านหมู่บ้าน ชุมชน ป่าละเมาะ ทุ่งกว้าง ก็ไม่พบพระมเหสี พระเจ้า
รายอบือชาไม่ยอมสิ้นหวัง ทรงนำขบวนเสด็จมุ่งหน้าสู่เชิงเขาเขตป่าที่

เมื่อมาถึงชายป่าที่ราบลุ่มหุบเขาแห่งหนึ่ง ความร่มเย็นสดชื่น สวยงามของสภาพแวดล้อมธรรมชาติทำให้จิตใจปลอดโปร่ง พระองค์สั่งให้ทหารเสนาอำมาตย์ตั้งค่ายพักแรมทันที

“รับคำสั่งจากเราไป ให้ผู้ตามขบวนเสด็จตั้งค่ายพักแรมบริเวณนี้ เราจะสำรวจดูว่าพอจะมีร่องรอยพระมเหสีของเราบ้างหรือไม่”

“กระหม่อมจะนำคำสั่งของพระองค์ไปบอกทุกคนเดี๋ยวนี้พระเจ้าข้า”
เสนาคนหนึ่งรับคำ

ที่ตั้งค่ายพักแรมอุดมสมบูรณ์ด้วยพืชผักธรรมชาติมากมายหลายชนิด ธารน้ำใสไหลมาจากยอดเขาสูงผ่านซอกหลืบหินผาลงมารวมกันอยู่ในที่ลุ่มเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่ สัตว์น้ำจำพวกปลา หอย มีอยู่มากมาย ที่สูงๆตามไหล่เขามีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์อย่างนี้เป็นเพราะมีป่าไม้หนาแน่นนั่นเอง ทหารผู้น้อยคนหนึ่งเดินขึ้นเนินเขาข้ามไปอีกฟากหนึ่ง เขายืนอยู่ที่สูงมองลงไปหุบเขาด้านหนึ่ง สังเกตอย่างรอบคอบก่อนจะวิ่งกระหืดกระหอบเข้ามาเฝ้าพระเจ้ารายอบือชา

“ทูลพระองค์ หม่อมฉันคิดว่าพระมเหสีอาจจะอยู่ที่ราบลุ่มหุบเขาด้านโน้นก็ได้พระเจ้าข้า” ทหารผู้น้อยกราบทูลอย่างตื่นเต้น

“เจ้าว่าอะไรนะ” พระเจ้ารายอบือชาตื่นเต้นดีใจก่อนถามย้ำเพื่อความมั่นใจ

“หม่อมฉัน...หม่อมฉันคาดเดาว่าพระมเหสีอาจจะอยู่ทางฟากโน้นพระเจ้าข้า” ทหารผู้น้อยพยายามเรียงถ้อยคำบังคมทูลซ้ำๆ

“เจ้าพูดจริงรึ มีเหตุผลอะไร” พระเจ้ารายอบือชาถาม

“เมื่อครูนี้นหม่อมฉันเดินขึ้นเนินเขาด้านโน้น เดินไประยะหนึ่ง มองเห็นที่ราบลุ่มเบื้องล่าง สังเกตเห็นควันไฟลอยขึ้น เห็นต้นไม้ขึ้น คล้ายๆกับต้นมะพร้าว เข้าใจว่าอาจเป็นที่อยู่ของคน และมั่นใจขึ้นมาอีก เมื่อได้ยินเสียงไก่ขันดังมาเข้าหูหม่อมฉันตั้งหลายรอบพระเจ้าข้า” ทหารผู้น้อยเล่าตามจริง

“อาจจะเป็นชาวบ้านก็ได้นะ” อำมาตย์คนหนึ่งท้วงติง

“ข้อนั้นหม่อมฉันก็คิดเช่นกันว่าอาจเป็นชาวบ้าน แต่เราก็ไม่ทราบ ว่าคือใคร บางทีอาจจะเป็นโจรผู้ร้าย หรือพวกนักล่าสัตว์ หาของป่า แต่หม่อมฉันคิดว่าเป็นผู้ที่พักอาศัยมานานแล้ว เพราะเสียงไก่ขันมันคุ้นๆ เหมือนกับว่าเป็นไก่โต้งที่ถูกเลี้ยงไว้กับบ้านมานานแล้วพระเจ้าข้า” ทหารผู้น้อยชี้แจงโดยมีเหตุผลประกอบ

“เจ้าเป็นคนฉลาด ข้าขอบใจเจ้ามาก คำบอกเล่าของเจ้ามีเหตุมีผล ข้าขอเลือกเจ้ามาเป็นทหารคนสนิทของข้า เราจะเดินทางไปยังที่ที่เจ้าว่า หากเป็นที่อยู่ของมเสีของข้าจริงอย่างที่เจ้าว่า ข้าจะแต่งตั้งให้เจ้าเป็นที่ปรึกษาและมอบบำเหน็จรางวัลให้เจ้าอย่างงาม” พระเจ้ารายนอบบือชากล่าว

ทหารผู้น้อยพาพระเจ้ารายนอบบือช่าไปยังที่ที่ตนบอก โดยมีเสนาอำมาตย์ตามไปด้วยห้าคน เมื่อสังเกตพื้นที่และหมอกควันไฟที่เห็นอยู่ ลิบๆ เบื้องล่าง รู้สึกเช่นเดียวกับทหารผู้น้อย คือมีชาวบ้านอาศัยอยู่ และมั่นใจยิ่งขึ้นเมื่อได้ยินเสียงไก่โต้งขันดังมาแต่ไกล

ทหารผู้น้อยพาพระเจ้ารายนอบบือช่าเดินลงจากเนินเขาเรื่อยๆ อย่าง คล่องแคล่วและมั่นใจ

“มีกระท่อมสองหลังอยู่เบื้องล่างโน้นจริงพระเจ้าข้า” ทหารผู้น้อย
บอก

“เราควรไปแอบซุ่มดูก่อน หลังก้อนหินใหญ่ด้านหลังของกระท่อม
สองหลังนั้นนะพระเจ้าข้า” ทหารผู้น้อยเสนอความคิดเพิ่มเติม

พระเจ้ารายนบือซาเห็นด้วยกับแนวคิดของทหารผู้น้อย ในใจรู้สึก
หวาดหวั่น ขอให้กระท่อมแห่งนี้เป็นที่อยู่ของพระนางเมาะซาตีมอเถิด
พระองค์รู้สึกผิดที่ขับไล่พระนางออกจากเมืองมา ขออำนาจผีป่าเจ้าเขา
ดลบันดาลให้ข้าพบนางและลูกด้วยเถิด พระเจ้ารายนบือซาคิดหวังในใจ
ก่อนจะย่องไปแอบซุ่มดูอยู่ที่หลังหินผาด้านหลังกระท่อมพร้อมกับเสนา
อำมาตย์และทหารผู้น้อย

TK
park
อุทยานการเรียนรู้

TK
park
ŠIBENIK

13. สายใยแห่งรัก

ณ ลานดินหน้ากระท่อมของพระนางเมาะซาตีอโม รាយขอแน
กำลังโปรยข้าวเปลือกให้ฝูงไก่กิน

“กุกๆ กุกๆ มาเร็ว มากินข้าว เจ้าไต้งจำ เจ้าไต้งอยู่ไหน มา
กินข้าวเร็วๆ” รាយขอแนเรียกไก่เสียงแจ้วๆ อยู่คนเดียว

“เอ๊ก...อี...เอ๊ก...เอ๊ก...” เจ้าไต้งตัวหนึ่งขันเสียงดังพร้อมกับ
ตีปีกดังพึ่บๆ ก่อนจะโ่งงคอบขันอีกรอบ

พระเจ้ารายนอบือซาจ้องมองเขม็งไปที่ร่างกุมารน้อยรายนขอแน
ไม่วางตา รูปร่างหน้าตาเด็กน้อยคนนั่งดงามยิ่งนัก หน้าละม้ายคล้ายกับ
พระนางเมาะซาตีอโม หัวใจของพระองค์เต้นระทึก เกิดความรู้สึกเอ็นดู
และนี่รักกุมารน้อยขึ้นมาฉับพลัน พระองค์เดินออกจากที่ซุ่มตรงไปหา
กุมารน้อยทันที โดยมีเหล่าเสนาอำมาตย์ทหารผู้น้อยตามหลังไป ฝูงไก่
ที่กำลังคุ้ยเขี่ยเมล็ดข้าวอยู่ต่างตกใจวิ่งหนีกระเจิดกระเจิงไป รายนขอแน
เห็นคนแปลกหน้าเข้ามาหาตน ตกใจหน้าซีดเตรียมจะวิ่งหนี แต่พระเจ้า

รายขอบ๊องบอกว่าคว้านั้นไว้พัน พระองค์คุกเข่าลงตรงหน้าเด็กชาย กล่าวด้วยน้ำเสียงอ่อนโยน

“กุมารน้อย อย่าหนีเข้าไปเลย ข้ามาดี ไม่ทำอันตรายเจ้าหรอก อย่ากลัวข้าเลย” พระเจ้ารายขอบ๊องพูดจาอ่อนหวาน

“ไม่เคยมีคนมาที่นี่ มีพวกท่านมาเป็นคนแรก ข้ากลัวมาก อย่าทำร้ายข้านะ” รายขอแม่ยังตกใจอยู่

“พวกเราไม่ทำร้ายเจ้าแน่นอน” พระเจ้ารายขอบ๊องย้ำ

ทั้งสองคนจ้องมองซึ่งกันและกันไปมา ความรู้สึกรักผูกพันเกิดขึ้นซ้ำๆ นี่แหละที่เขาเรียกว่าสัญชาตญาณของความเป็นพ่อลูกกัน ถึงแม้ว่าไม่เคยพบกันมาก่อน ความผูกพันก็มีต่อกันได้

“กุมารน้อย เจ้ารู้จักพระเจ้ารายขอบ๊องไหม” ทหารผู้น้อยถามขณะที่กุมารน้อยยืนงออยู่

“รู้จัก แต่ไม่เคยเห็นหน้า” รายขอแม่ตอบ

“อ้าว...รู้จักแต่ชื่อละสิ ไข่ใหม่ละ” ทหารผู้น้อยเดาความคิด

“เจ้ารู้จักชื่อของเราอย่างไร” พระเจ้ารายขอบ๊องถามอย่างสงสัย

“ท่านคือพระเจ้ารายขอบ๊องหรือ” รายขอแม่ถาม

“ใช่แล้ว เราคือพระเจ้ารายขอบ๊อง”

“สมัยที่เราอยู่ในหอยโข่ง เคยได้ยินท่านแม่ของเราพูดถึงชื่อนี้บ่อยๆ ท่านแม่บอกว่าพ่อของเราชื่อรายขอบ๊อง แต่เราไม่ทราบหรอกว่าท่านใช่หรือไม่ เพราะไม่เคยเห็นหน้าพ่อเลย” รายขอแม่พูดตามความจริง

พระเจ้ารายอบือซาฟังกุมารน้อยพูดจนจบแล้วตั้งร่างของกุมารน้อยมากอดไว้แนบอก น้ำตาไหลพราก น้ำเสียงสั่นเครือ

“ลูกพ่อ เจ้าคือลูกพ่อแน่นอน เจ้าคือโอรสของพ่อกับพระมเหสีเมาะชาติอมอ” พระเจ้ารายอบือซากล่าวอย่างตื่นตันใจ

รายขอหมแนพยายามผลักพระเจ้ารายอบือซาออกให้ห่างจากตน ไม่ยอมให้กอด ถอยออกมา จิตใจสับสน เชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่ง เพราะมารดาเคยสอนบ่อยๆไม่ให้เชื่อใจใคร

“ท่านกลับไปเถิด เพราะเราไม่สามารถจะเชื่อคำพูดของท่านได้ พ่อของเราอยู่ไกลมาก อยู่ถึงเมืองกำแพงบาราโยะ จะเดินทางมาที่นี้ง่าย ๆ ไม่ใช่แน่นอน เราไม่เชื่อท่านหรอก” รายขอหมแนบอก

“องค์ชาย...เชื่อเถิดพระเจ้าข้า ท่านผู้นี้คือเสด็จพ่อของพระองค์” ทหารผู้น้อยบอก

“ถ้าอย่างนั้นให้มารดาเรากลับมาก่อนซิ หากมารดาเรอบอกเราว่าท่านคือเสด็จพ่อของเราจริง เราจึงจะเชื่อ” รายขอหมแนเสนอ

ขณะนั้นเองตากับยายและพระนางเมาะชาติอมอกลับมาพอดี ตากับยายตกใจที่เห็นคนแปลกหน้ามาถึงลานกระท่อม รู้สึกใจไม่ดี วางหอบพินลงกับพื้นดังโครม เรียกรายขอหมแนเสียงดัง

“รายขอหมแน มาหายายทวดเร็ว ๆ” ยายเรียกรายขอหมแนเสียงสั่น

รายขอหมแนวิ่งเข้ามาหายายทวดอย่างว่าง่าย พระนางเมาะชาติอมอวางสัมภาระไว้ตรงหน้ายื่นตตะลึงพักหนึ่ง แล้วนั่งลงกับพื้นสงบเรียบร้อย ไม่พูดจาประการใด นั่งก้มหน้า น้ำตาไหลพราก พระเจ้ารายอบือซา

ตรงเข้ามาประคองกอดพระนางไว้อย่างดีใจ

“น้องนาง เจ้านี้เอง เป็นเจ้าจริง ๆ ด้วย ข้าดีใจที่สุดที่ได้พบเจ้า”
พระเจ้ารายขอมือซากล่าวอย่างอ่อนโยน

“เจ้ารู้ไหม พี่ตามหาเจ้าแทบพลิกแผ่นดิน คิดถึงเจ้าใจแทบขาด
พี่ไม่เคยมีความสุขเลย พี่ผิดเอง ผิดมาก ๆ ที่ขับไล่เจ้าออกจากเมืองมา
ให้อภัยพี่เถิดเมะซาตือมอ” พระเจ้ารายขอมือซากล่าวอ่อนน้อม

“รายขอหมั้น... ท่านผู้นี้คือเสด็จพ่อของเจ้า ทำความเคารพท่านสิ
ลูก” พระนางเมะซาตือมอบอกพร้อมกับพารายขอหมั้นมาใกล้พระเจ้า
รายขอมือซา

“ลูกรักของพ่อเองหรือนี่ มาให้พ่อกอดให้ชื่นใจเถิดนะ” พุดพลาง
กอดรายขอหมั้นไว้

“มารดาเจ้าเรียกเจ้าว่า ‘รายขอหมั้น’ หรือ เป็นนามที่ไพเราะมาก
คนดีของพ่อ อภัยให้พ่อเถิดนะ พ่อผิดไปแล้ว อย่าถือโทษโกรธพ่อเลย
พ่อสำนึกผิดแล้ว” พระเจ้ารายขอมือซากล่าวความจริงอย่างที่ได้คิดซ้ำแล้ว
ซ้ำอีก

ต่างฝ่ายต่างน้ำตาไหลพรากด้วยความดีใจที่ได้พบกัน ดากับยาย
มองสบตากัน รอยยิ้มปรากฏบนใบหน้าด้วยความดีใจ เช่นเดียวกับ
เสนาอำมาตย์ ทหารผู้ติดตามทั้งหมด รอยยิ้มของทุกคนเป็นรอยยิ้ม
ทั้งน้ำตา ซึ่งใจ ประทับใจ ดีใจ ที่เห็นพ่อแม่ลูกพบกันและเข้าใจกัน

14. รายขอแค้นเมือง

หมวยกับไข่นุ้ยนั่งยิ้มอยู่ข้างๆ เป้าะจี รู้สึกพอใจที่รับรู้เหตุการณ์ในนิทานมีแนวโน้มไปในทางสันติ สงบสุข ไข่นุ้ยยังกังวลใจอยู่บ้าง

“เป้าะจีครับ พระเจ้ารายอบือซาพาพระนางเมาะซาตีอมกับพระโอรสกลับไปเมืองกำปางบาราโยะไหมครับ” ไข่นุ้ยถาม

“พากลับสิ นำขบวนมารับที่กระท่อมเลย ระหว่างทางเสด็จกลับนั้นก็ตีฆ้องร้องบอกชาวเมืองตลอดว่า ราชโอรสรายขอแค้นของพระองค์คือพระมหากษัตริย์ที่จะสืบทอดต่อจากพระองค์ ชาวเมืองต่างชื่นชมยินดีโดยทั่วกัน ต่างยกย่องสรรเสริญถึงความดีงาม มีคุณธรรมของพระองค์ทุกคนมีความสุข พระนครกำปางบาราโยะรุ่งเรืองสงบสุขตลอดมา” เป้าะจีสรุป

“แล้วตากับยายละ” ไข่นุ้ยยังสงสัย

“ตากับยายได้รับการดูแลเป็นอย่างดีจากพระเจ้ารายอบือซา ไข่นุ้ยเอ๊ย ใครบ้างละจะทอดทิ้งดูถูกเหยียดหยามคนดี ตากับยาย

ทำความดี ก็ได้รับการตอบแทนด้วยสิ่งดี ๆ สิ” เป้าะจี้ตอบพร้อมกับให้ข้อคิด

“หมวยคิดว่าเรื่องนี้สอนใจคนได้ดีมากเลย หมวยรู้เรื่องสมุนไพรมากขึ้นอีกมากมาย ขอบคุณเป้าะจี้มาก ๆ ที่เล่าให้ฟัง เป้าะจี้ของเราเก่งที่สุดเลยนะ ไช้ญ้อยนะ” หมวยรู้สึกรอยยิ้มที่พูด

“ไช้ญ้อยว่าเรื่องจริงคงไม่มีมั้ง คนที่ไหนจะออกลูกเป็นหอย เป็นปลาละ” ไช้ญ้อยยังไม่สรุป

“ไช้ญ้อยพูดถูก คิดถูกนั่นแหละ เรื่องนี้เป็นเรื่องสอนใจที่คนโบราณสอนคุณธรรมจริยธรรมให้คนทำดี” เป้าะจี้อธิบาย

“ไช้ญ้อยไม่เข้าใจ” ไช้ญ้อยบอก

“ไช้ญ้อย ฟังนะ ความสำนึกผิดในสิ่งที่กระทำไปแล้ว หากทุกคนคิดและปฏิบัติ ก็จะมีนำความสุขของครอบครัวจริงไหม พระเจ้ารายอบือชาสำนึกผิดที่ขับไล่แม่เหลืกับลูกออกไปจากเมือง ต่อมาคิดได้ก็ออกติดตามจนพบและพากลับเมือง นั่นเขาเรียกว่ารับผิดชอบในการกระทำของตนเอง อีกอย่างหนึ่ง เป้าะจี้คิดว่า คนทุกคนที่เกิดมาบนโลกนี้ไม่มีใครเลยสามารถเลือกเกิดได้ บางคนเกิดมาหน้าตาตางตางบางคนชี้เหร่ บางคนเกิดมารวย บางคนเกิดมาจน แต่เราไม่ควรดูถูกเหยียดหยามกัน เช่นนางสนมกำนัลดูถูกเหยียดหยามพระมเหสีเมาะซาดีอ้อมที่คลอดลูกเป็นหอยโง่ แต่ต่อมาหอยโง่ก็คือพระราชองค์ต่อมา ไช้ใหม่ละ” เป้าะจี้อธิบายพลางหันมามองหน้าหมวย

“หมวยก็เช่นกัน เราเกิดมากลางป่าเขา หากขยันเรียนรู้ จดจำ

สิ่งดีๆใหม่ๆ ก็สามารถนำมาเป็นประโยชน์ต่อตนเองได้ และไปน้อยก็เช่นกัน หากเป็นเด็กที่ตั้งใจเรียนหนังสือก็จะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีอนาคต “รู้ใหม่” เป้าะจี้สอนพร้อมกับลูกขึ้นหยิบถุงผ้าที่ห่อหอยโข่งไว้ อีกมือหนึ่งก็หยิบเอาอกผักตบชวาเดินตรงไปยังบ่อน้ำเบื้องหน้า ไปน้อยเดินตามหลังไปติดๆ เพื่อช่วยเป้าะจี้

“ปล่อยหอยโข่งลงบ่อให้หมดทุกตัวเลย”

“เบาๆ นะ เป้าะจี้”

เสียงคุยกันของทั้งสองคนดังพอที่หมายจะได้ยิน หมายยิ้มและภาคภูมิใจที่มีเป้าะจี้กับไปน้อยมาร่วมเก็บพืชผักธรรมชาติที่เหมืองล่างวันนี้ หมายจัดเตรียมพืชผักที่เก็บได้ทั้งหมดเพื่อกลับเข้าไปยังหมู่บ้าน ไปน้อยรับภาระม้วนเสื่อกับมัดดอกกาหลา ส่วนผักอื่นๆ เป็นหน้าที่ของหมายกับเป้าะจี้

“หมายเอ๊ย ด้านหลังเรานั้นนะ เห็นไหม มียอดยะร่วงอ่อนๆ มากเลย ช่วยเก็บให้เป้าะจี้ด้วย ที่บ้านมีแกงพุงปลาเหลืออยู่” เป้าะจี้บอก

“ยะร่วง ยะโห้ย ยาหีย นี่ก็คือมะม่วงหิมพานต์ มีหลายชื่อจริง” ไปน้อยพูดพลางวิ่งตรงมาช่วยหมาย

“ไปน้อยรู้ใหม่ นี่คือของดี” หมายหมายถึงมะม่วงหิมพานต์ที่กำลังเก็บอยู่

“นอกจากยอดอ่อนๆ จะจิ้มน้ำพริกอร่อยแล้ว ไข่เป็นผักเหนาะกับขนมจีน แกงพุงปลาหรือแกงไตปลาอร่อยนัก ที่สำคัญ เป้าะจี้เคยบอกเจ้าว่า ‘ยาง’ ของมันมีพิษทำลายเนื้อที่เป็นไต เช่น ตาปลา หูด ได้ด้วยแหละ”

หมายอธิบาย

“ว้าว! ดีจังเลย ไช้ญ้อยจะไปบอกเจ้าหยอยให้มันใช้ดู หยอยมีเม็ดหูขึ้นที่หัวแม่มือเท้ามือเรื่อเลย มันอยากเอาออก” ไช้ญ้อยเล่าเรื่องเพื่อนของตนที่โรงเรียน

“ไช้ญ้อย ต้องบอกให้เขาเอาเข็มค่อยๆ สะกิดหรือชะรอบๆ หูดก่อน แต่เข็มต้องสะอาดนะ เมื่อเสร็จแล้วให้เอาจากเจ้ามะม่วงหิมพานต์นี้แหละหยดลงไป หากไม่หายให้ทำอีกประมาณ 2-3 รอบก็จะหายเอง ดูของเจ้าหมายสิ เป็นตาปลาที่นิ้วชี้ เจ้ทำรอบเดียว หายสนิทเลย” หมายอธิบาย

เป้าะจี้ยิ้มอย่างพอใจที่รับรู้รับฟังคำบอกเล่าของหมาย เพราะทุกอย่างที่เป้าะจี้บอกสอนไปนั้น เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมที่เป้าะจี้ได้รับการถ่ายทอดมาเช่นกัน

บ้านเขาจะเป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ด้วยพืชผักธรรมชาติ ป่าเขาต้นไม้ ลำธาร และที่สำคัญคือ พืชผักหลายชนิดเป็นสมุนไพรด้วย ทุกๆ อย่างเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อชีวิตทุกคน การดูแลรักษาหรืออนุรักษ์ให้คงอยู่ตลอดไปนั้นเป็นหน้าที่ของทุกคนในหมู่บ้าน และทุกคนภายในหมู่บ้านต่างก็พร้อมใจกันดูแลรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นตลอดมาเป็นอย่างดี รวมทั้งเป้าะจี้ หมาย และไช้ญ้อย

TK

ประวัติย่อผู้เขียนเรื่อง

อาจารย์ปราณี ทองธรรมชาติ

การศึกษา

- ปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย สาขามัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ปัจจุบัน

- ตำแหน่ง ครู คศ. 2 โรงเรียนเทศบาล 5 (บ้านตลาดเก่า) อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ประสบการณ์และผลงาน

- ครูผู้ปฏิบัติงานมีผลงานดีเด่นจังหวัดยะลา ประจำปี พ.ศ. 2541 สำนักงานคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัดยะลา
- ชนะเลิศการเขียนบทกลอนสุภาพ เรื่อง “ถิ่นไทยงามด้วยพระบารมี” ในกิจกรรมเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ (72 พรรษามหาราชินี)
- ชนะเลิศการเขียนเรียงความเรื่อง “แม่ของฉัน” ในกิจกรรมแม่บ้านมหาดไทย ส่งเสริมครอบครัวอบอุ่น จังหวัดยะลา
- การเขียนบทพูดสุนทรพจน์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนต้น
- การเขียนบทดีเกสสุสำหรับเด็ก - ครู แสดงในกิจกรรมวันงานต่างๆ ในชุมชน จังหวัดยะลา
- การเขียนบทละครพูดเพื่อแสดงกิจกรรมวันสุนทรภู่ประจำปีของโรงเรียน

ประวัติย่อผู้วาดภาพประกอบ

อาจารย์สุขเกษม จารงค์

การศึกษา

- ปริญญาตรี เอกศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- กำลังศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาดไทย

ประสบการณ์

- นักจัดรายการวิทยุกระจายเสียง สองสถานี สามรายการ
 1. วิทยุชุมชนคนยะลา ทาง สวท.ยะลา
 2. ร้อยดวงใจให้แดนใต้ (ภาษามลายู) ทาง สวท.ยะลา
 3. บอกล่าเก้าสิบ วิทยุเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- นักพากย์ภาพยนตร์การ์ตูนของศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษากรุงเทพ
- แสดงละครวิทยุ เล่านิทานสำหรับเด็ก ทางสถานีวิทยุ
- พิธีกรจัดรายการโทรทัศน์ รายการสอนพูดภาษาไทย ช่อง 10 หาดใหญ่
- เขียนการ์ตูนการเมือง ล้อเลียนสังคม หนังสือพิมพ์สมาร์ทนิวส์
- วาดภาพประกอบหนังสือ ชุดวิชาการของเขตการศึกษา 2 จังหวัดยะลา
- แปลเนื้อเพลง “รักกันไว้เถิด” เป็นภาษามลายู และขับร้องบันทึกลงซีดี เพื่อให้กรมประชาสัมพันธ์นำไปเผยแพร่

เปิดโลกกว้างแห่งการเรียนรู้ บนรากฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น

การจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ส่วนภูมิภาค คือ การกิจสำคัญประการหนึ่งของสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ โดยถ่ายทอดบทเรียนการจัดการการเรียนรู้ภายใต้บริบทวัฒนธรรม และความสนใจที่สอดคล้องกันของคนในท้องถิ่น เพื่อกระจายโอกาสให้เด็กและเยาวชนไทยสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

สมุดภาพนิทานพื้นบ้านเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานเพื่อจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ส่วนภูมิภาค โดยสร้างเนื้อหาสาระในรูปแบบที่เด็กและเยาวชนสนใจ ซึ่งสามารถสื่อให้เห็นความเป็นตัวของตัวเอง ได้รับรู้ถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าในท้องถิ่น รวมทั้งการรักษาและสืบทอดมรดกอันดีแห่งนิทานพื้นบ้าน

เจ้าโด้งมาจิกกินข้าวเปลือก และยังเหยียบย่ำดูยี่เยี้ยอีก
หากไม่ออกไปได้ ข้าวคงต้องหมดแน่ๆ
พระมารดาคงต้องลำบาก กุมารน้อยรายขอแนไหล่หน้าออกมา
เหลียวซ้ายแลขวาไปมา เมื่อไม่เห็นใครอยู่แถวนั้นแน่
จึงออกจากหอยโข่ง ฉวยได้ไม้ไผ่ตีเจ้าโด้งกระเจิงไป

เหมาะสำหรับเด็กและเยาวชนอายุ 12 - 15 ปี

ISBN 978-974-9985-82-3

9 78-974-9985-823